Aika 16.11.2026, klo 17:00

Paikka Kaupungintalo, kaupunginvaltuuston sali

Käsiteltävät asiat

§ 50 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 51 **Pöytäkirjan tarkastajat**

§ 52 **Vuoden 2025 arviointikertomus / Kaupungin yleishallinnon ja lautakuntien selvitykset**

§ 53 **Kaavoituskatsaus 2026**

§ 54 **Lapuan kaupungin talouden toteutumaraportti 1.1.-30.9.2026 (3. osavuosikatsaus)**

§ 55 **Kauhajärven koulun toiminnan lakkauttaminen 1.8.2027 alkaen**

§ 56 **Männikön koulun toiminnan lakkauttaminen**

§ 57 **Hellanmaan koulun toiminnan lakkauttaminen**

§ 58 **Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2027**

§ 59 **Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2027**

§ 60 **Ilmoitusasiat**

§ 61 **Muut asiat**

Osallistujat

Anneli Jäätteenmäki, puheenjohtaja
Kai Pöntinen, 1. varapuheenjohtaja
Marcus Toppari, 2. varapuheenjohtaja
Minna Kangasluoma, sihteeri
Ritva-Leena Heikkinen
Pekka Hella
Jesse Häyhä
Simo Ikola
Jorma Kallio
Matti Kangas
Riitta Kangasluoma
Juha Kattelus
Martti Kaunismäki
Tiina Kujanpää
Sami Kuula
Samuli Kylkisalo
Janne Lahdensuo
Helena Lahtinen
Kari Laine
Rauno Latvala
Mikko Martikkala
Ville Maunumaa
Arttu Nikkari
Sari Oja-Lipasti
Hanna Peräaho
Esa Rintala
Hannu Saarela
Ibrahim Sahindal
Harri Seppälä
Ari Tuurinmäki
Ilpo Ulvinen
Jussi Vaahtoniemi
Esko Yli-Karhu
Ville Yli-Rantala
Teija Ylimäki
Marko Ämmälä
Carita Jussinmäki, Opetuspäällikkö
Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Satu Kankare, Kaupunginjohtaja
Jarmo Kivikangas, Rakennuttajainsinööri
Akseli Koivisto
Mirva Korpi, Tekninen johtaja
Aaro Leppänen
Anne Marjamäki, Talouspäällikkö
Henrik Turja, Kaupunkiympäristöpäällikkö

§ 50
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Lapuan kaupungin hallintosäännön 13 luvun 80 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) kalenteripäivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla.

81 §: Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Esityslista toimitetaan varsinaisten valtuutettujen lisäksi sijaantulojärjestyksessä ensimmäisille varavaltuutetuille.

82 §: Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

Kaupunginvaltuuston kokouksen ajasta ja paikasta tiedotetaan ennen kokousta niissä tiedotusvälineissä, joissa kaupunginvaltuusto on päättänyt kokouksistaan ilmoittaa. (Kv 8.6.2026 § 33)

Kutsu tähän kokoukseen on julkaistu 11.11.2026 kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin Internet-sivulla osoitteessa www.lapua.fi 11.11.2026.
Valtuutetuille, kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen muille jäsenille kokouskutsu asialuetteloineen on lähetetty 11.11.2026.

Kuntalain 103 § 1 momentin mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

§ 51
Pöytäkirjan tarkastajat

Lapuan kaupungin hallintosäännön 16 luvun 140 §:n mukaan valtuuston pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja.
Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastaminen tapahtuu sähköisellä allekirjoituksella. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen seuraavaa kokousta.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Mikko Martikkala ja Ville Maunumaa sekä varatarkastajina tarkastusvuorossa ovat Arttu Nikkari ja Hanna Peräaho.

Kaupunginhallitus, § 266,14.09.2026
Tarkastuslautakunta, § 57,29.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 52, 16.11.2026

§ 52
Vuoden 2025 arviointikertomus / Kaupungin yleishallinnon ja lautakuntien selvitykset

LAPDno-2026-189

Kaupunginhallitus, 14.09.2026, § 266

Valmistelijat / lisätiedot:

Satu Kankare, Kaupunginjohtaja, satu.kankare@lapua.fi

Liitteet

1 Arviointikertomuksen 2025 vastaukset .pdf

Tarkastuslautakunta on esittänyt vuoden 2025 arviointikertomuksen, johon lautakunnat ja hallinnon toimiala ovat antaneet omat selvityksensä.

Kaupunginhallitus käsittelee vastaukset kokouksessaan, tuottaa vastauksista yhteenvedon tarkastuslautakunnalle ja seuraa toimenpiteiden kehitystä.

Vuoden 2025 arviointikertomuksen selvitykset hallinnon toimialalta ja lautakunnilta ovat liitteenä. Kaupunginhallitus käy ne läpi ja ottaa kantaa omalta osaltaan vastauksiin.

Lapuan kaupungin tarkastuslautakunta on jättänyt arviointikertomuksen vuodelta 2025 kaupunginvaltuustolle ja esittänyt, että valtuusto edellyttää kaupunginhallitukselta arviointikertomuksessa esitettyihin kannanottoihin ja havaintoihin lausunnot ja toimenpide-esityksen niin, että ne voidaan käsitellä hallituksessa 30.9.2026 mennessä.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä selvitykset ja ottaa kantaa vastauksiin omalta osaltaan.
2. esittää yhteenvedon tarkastuslautakunnalle.

Päätös
Kaupunginjohtaja alusti asiaa. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen keskustelun jälkeen.

Tarkastuslautakunta, 29.09.2026, § 57

Liitteet

1 Arviointikertomuksen 2025 vastaukset .pdf

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää yhteenvedon tarkastuslautakunnalle.

Päätös
Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi kunnanhallituksen antaman selvityksen arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja suosituksiin. Tarkastuslautakunta saattaa selvityksen valtuustolle tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:

Satu Kankare, Kaupunginjohtaja, satu.kankare@lapua.fi

Liitteet

1 Arviointikertomuksen 2025 vastaukset .pdf

Ehdotus

Tarkastuslautakunta esittää selvitykset tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Puheenjohtajiston työryhmä, § 52,29.09.2026
Kaupunginhallitus, § 306,19.10.2026
Kaupunginvaltuusto, § 53, 16.11.2026

§ 53
Kaavoituskatsaus 2026

LAPDno-2026-561

Puheenjohtajiston työryhmä, 29.09.2026, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:

Henrik Turja, Kaupunkiympäristöpäällikkö, henrik.turja@lapua.fi

Liitteet

1 Kaavoituskatsaus 2026.pdf

Alueidenkäyttölain 7 § mukaan kunnan tulee laatia vähintään kerran vuodessa kaavoituskatsaus. Katsauksessa esitetään virellä olevat ja vireille tulevat kaava-asiat, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Vuoden 2026 kaavoituskatsaus on esityslistan liitteenä. Kaavoituskatsaus julkaistaan nähtävillä olon jälkeen kunnan internet-sivulla.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Puheenjohtajiston työryhmä päättää esittää kaavoituskatsauksen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Päätös
Kaupunkiympäristöpäällikkö Henrik Turja esitteli kaavoituskatsauksen 2026. Puheenjohtajiston työryhmä päätti esittää kaavoituskatsauksen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus, 19.10.2026, § 306

Valmistelijat / lisätiedot:

Henrik Turja, Kaupunkiympäristöpäällikkö, henrik.turja@lapua.fi

Liitteet

1 Kaavoituskatsaus 2026.pdf

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaisesti kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia kaavoituskatsaus, jossa kerrotaan vireillä olevista tai lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kaavoituskatsaus 2026 on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä kaavoituskatsauksen 2026 ja lähettää sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös
Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaavoituskatsauksen 2026 ja lähetti sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi keskustelun jälkeen.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 53

Liitteet

1 Kaavoituskatsaus 2026.pdf

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaavoituskatsauksen 2026 kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallitus, § 329,02.11.2026
Kaupunginvaltuusto, § 54, 16.11.2026

§ 54
Lapuan kaupungin talouden toteutumaraportti 1.1.-30.9.2026 (3. osavuosikatsaus)

LAPDno-2025-656

Kaupunginhallitus, 02.11.2026, § 329

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Marjamäki, Talouspäällikkö, anne.marjamaki@lapua.fi

Liitteet

1 Talouden toteutumaraportti 30.9.26 (3. osavuosikatsaus).pdf

Verotulot ja valtionosuudet

Vuoden 2026 syyskuun loppuun mennessä kunnallisveroa on kertynyt 19,77 milj. euroa eli 73,6 % talousarviosta. Kunnallisveroja on kertynyt 0,4 milj. euroa vähemmän talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna kunnallisverotuloja on kertynyt 1,2 milj. euroa enemmän, mikä vastaa 6,3 %.

Kiinteistöveroa on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 2,6 milj. euroa eli 62,3 % budjetoiduista kiinteistöverotuloista. Merkittävimmät kiinteistöverotilitykset ajoittuvat heinä-lokakuulle, joten ainakin toistaiseksi kiinteistöverojen kertymät ovat jääneet 0,5 milj. euroa tasaisesta toteutumasta ja 0,1 milj. euroa edellisvuodesta.

Yhteisöveroa on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 2,12 milj. euroa eli 81,2 % talousarviosta. Yhteisöverotuloa on kertynyt 0,2 milj. euroa enemmän talouden tasaiseen toteutumaan verrattuna. Edelliseen vuoteen verrattuna yhteisöverotuloja on kertynyt 0,1 milj. euroa enemmän. Yhteisöverotulojen kehitys on ollut myönteistä talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna. Yhteisöveron kertymä on herkkä suhdannevaihteluille ja yritysten tuloskehitykselle ja sen määrä voi vaihdella neljännesten välillä.

Verotulojen kokonaiskertymä on raportointiajalta 24,5 milj. euroa. Talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna verotuloja on kertynyt 0,74 milj. euroa vähemmän, mikä vastaa 2,2 %-yksikköä.

Valtionosuuksiin on budjetoitu 14,7 milj. euroa. Syyskuun loppuun mennessä valtionosuuksia on tilitetty 10,86 milj. euroa. VM:n vuoden 2026 lopullisen valtionosuuslaskelman ja OKM:n päätösten mukaiset valtionosuudet vuodelle 2026 ovat yhteensä 14,46 milj. euroa, mikä on noin 0,3 milj. euroa talousarviota vähemmän. Valtionosuudet maksetaan kuukausittain samansuuruisina erinä. OKM tarkistaa valtionosuuksia vielä loppuvuodesta, joten talousarviota tarkastellaan loppuvuodesta tarkemmin valtionosuuksien osalta mutta on todennäköistä, että valtionosuudet jäävät budjetoitua alemmalle tasolle.

Käyttötalous ja vuosikate 1.1. - 30.9.2026

Liitteenä oleva talouden toteutumaraportti sisältää sekä sisäiset että ulkoiset erät.

Talouden tasainen toteutumaprosentti on 75 %.

Toimintatuotot ovat 12,8 milj. euroa ja toimintakulut ovat n. 49,4 milj. euroa.

Toimintakate on -36,4 milj. euroa ja vuosikate on 5,3 milj. euroa. Toimintakate on toteutunut talousarvioon verrattuna 73,3 %:sti. Toimintakate on noin 0,9 milj. euroa ja 1,7 %-yksikköä talousarvion tasaista toteutumaa parempi. Toimintatuottojen ennakoitua heikompi kertymä heikentää toimintakatetta, mutta toimintakulujen alitus kompensoi tämän, minkä vuoksi toimintakate on no 0,9 milj. euroa tasaista toteutumaa parempi. Toimintakuluihin on budjetoitu 68 milj. euroa. Syyskuun lopun toteutuman mukaan toimintakulut olivat 49,4 milj. euroa, mikä vastaa 72,6 %:n käyttöastetta talousarviosta. Alitusta on talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna 2,4 %-yksikköä.

Kaupunginhallituksen ja lautakuntien talousarvioiden toteutuminen 1.1. - 30.9.2026

Kaupunginhallituksen toimintatuotot ovat 3,34 milj. euroa ja toimintakulut 7,6 milj. euroa. Toimintakate on -4,26 milj. euroa. Toimintakate on alittunut talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna 4,5 %-yksikköä, mikä vastaa 0,3 milj. euroa. Vaikka toimintakulut ovat alittuneet 0,1 milj. euroa talousarvion tasaiseen toteutumaan nähden niin kaupunginhallituksen talousarvioon sisältyy ylitysriski kunnan työttömyysetuuksien rahoitusosuuksista (työmarkkinatuki ja ansiopäiväraha). Näiden toteutuma on syyskuun lopussa jo 99 % talousarviosta, mikä kasvattaa ylitysriskiä loppuvuoden osalta.

Sivistyslautakunnan toimintatuotot ovat 0,67 milj. euroa ja toimintakulut 23,26 milj. euroa. Toimintakate on -22,58 milj. euroa. Toimintakate on toteutunut 75,2 %:sti talousarvioon verrattuna, mikä on 0,2 %-yksikköä eli 0,06 milj. euroa yli tasaisen toteutuman. Toimintatuotot ovat toteutuneet talousarvioon nähden vain 52,2%:sti eli ne ovat alittuneet 22,8 %-yksikköä talouden tasaiseen toteutumaan verrattuna. Tämä vastaa 0,3 milj. euroa. Toimintakulut puolestaan ovat toteutuneet 74,2%:sti ja euromääräisesti alitus on 0,24 milj. euroa. Sivistyslautakunnan hankerahoja on siirretty käyttötalouteen 9 ensimmäiseltä kuukaudelta hankkeiden kulujen mukaisessa suhteessa. Sivistyslautakunnan toimintakatteeseen sisältyy ylittymisriskiä toimintatuottojen tulovajeen vuoksi.

Hyvinvointilautakunnan toimintatuotot ovat 0,68 milj. euroa ja toimintakulut 5,9 milj. euroa. Toimintakate on -5,2 milj. euroa. Toimintakate on toteutunut 72,5 %:sti eli se on alittunut 0,18 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan hankerahoja on siirretty käyttötalouteen 9 ensimmäiseltä kuukaudelta hankkeiden kulujen mukaisessa suhteessa.

Teknisen lautakunnan toimintatuotot ovat 8,05 milj. euroa ja toimintakulut ovat 12,26 milj. euroa. Toimintakate on -4 milj. euroa. Toimintakate on toteutunut 67,8 %:sti. Teknisen lautakunnan toimintakate on alittunut 7,2 %-yksikköä mikä vastaa 0,4 milj. euroa.

Ympäristölautakunnan toimintatuotot ovat olleet 0,1 milj. euroa ja toimintakulut 0,25 milj. euroa. Toimintakate on -0,15 milj. euroa. Toimintakate on toteutunut 67,3 %:sti. Ympäristölautakunnan toimintakate alittaa talousarvion tasaisen toteutuman noin 0,02 milj. eurolla.

Ennuste talouden toteutumasta

Toimintatuottoihin on budjetoitu 17,98 milj. euroa. Toimintatuottojen toteutuma syyskuun lopussa on ollut n. 12,8 milj. euroa, mikä vastaa 71,3 % talousarviosta. Talouden tasainen toteutuma olisi syyskuun lopussa 75 prosenttia, joten toimintatuottoja on kertynyt noin 0,7 milj. euroa (3,7 %-yksikköä) vähemmän. Toimintatuotot kertyvät osittain takapainotteisesti, mutta koko vuoden tuottokertymää heikentää myös se, että hyvinvointialue ei enää vuokraa kaikkia aiemmin käytössään olleita sote-kiinteistöjä.

Toimintakuluihin on budjetoitu 68 milj. euroa. Syyskuun lopun toteutuman mukaan toimintakulut olivat 49,4 milj. euroa, mikä vastaa 72,6 %:n käyttöastetta talousarviosta. Alitusta on talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna 2,4 %-yksikköä, mikä vastaa1,6 milj. euroa.

Toimintakulut ovat edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna n. 3,6 milj. euroa suuremmat (7,9 %), josta 2,1 milj. euroa selittyy sisäisillä vuokrilla. Sisäiset vuokrat ovat kaupungin kokonaistalouden kannalta neutraaleja, sillä ne ovat samanaikaisesti sisäisiä tuottoja. Ulkoisten toimintakulujen kasvu on 1,6 milj. euroa eli 4,5 %. Lomapalkkajaksotuksen muutos syyskuulta on +0,36 milj. euroa.

Toimintakatteeksi on budjetoitu -49,64 milj. euroa. Syyskuun lopussa toimintakate oli –36,4 milj. euroa. Toimintakate on toteutunut talousarvioon verrattuna 73,3 %:sti. Toimintakate on alittunut 0,9 milj. eurolla (1,7 %-yksikköä) talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna. Toimintakate on pysynyt tavoitteessa toimintakulujen alittumisen vuoksi vaikka toimintatuotot ovat jääneet talousarvion tasaisesta toteutumasta.

Syyskuun loppuun mennessä verotuloja on kertynyt 24,5 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa (2,2 %-yksikköä) vähemmän kuin talousarvion mukainen tasainen toteutuma edellyttäisi. Kiinteistöveroa on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 2,6 milj. euroa eli 62,3 % budjetoiduista kiinteistöverotuloista. Merkittävimmät kiinteistöverotilitykset ajoittuvat heinä-lokakuulle, joten ainakin toistaiseksi kiinteistöverojen kertymät ovat jääneet 0,5 milj. euroa tasaisesta toteutumasta ja 0,1 milj. euroa edellisvuodesta. Lokakuun kiinteistöverotilitys todennäköisesti näyttää kiinteistöverokehityksen tason vuoden 2026 osalta. Kokonaisuutena verotulot ovat kasvaneet edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin 1,2 milj. euroa eli 5,1 %.

Valtionosuuksia on tilitetty syyskuun loppuun mennessä 10,86 milj. euroa eli 73,6 % talousarviosta. VM:n vuoden 2026 lopullisen valtionosuuslaskelman ja OKM:n päätösten mukaiset valtionosuudet vuodelle 2026 ovat yhteensä 14,46 milj. euroa, mikä on noin 0,3 milj. euroa talousarviota vähemmän. Koska OKM tarkistaa valtionosuuksia vielä loppuvuoden aikana, talousarviota arvioidaan tältä osin myöhemmin uudelleen. Valtionosuuksia on kuitenkin kertymässä talousarvioon verrattuna n. 0,3 milj. euroa vähemmän.

Rahoitustuotot ja -kulut tiliryhmän rahoitustuotot ovat 6,4 milj. euroa. Talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna rahoitustuotot ovat toteutuneet 77,1 %:sti. Rahoitustuotot ja -kulut tiliryhmä sisältää sisäiset korkotuotot, joiden osuus on 7,1 milj. euroa syyskuun lopussa. Lainojen korkokuluja on maksettu 0,87 milj. eurolla.

Vuosikate on syyskuun lopussa 5,3 milj. euroa, mikä on noin 0,9 milj. euroa heikompi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vuosikate on kuitenkin toteutunut 0,1 milj. euroa talouden tasaista toteutumaa parempana. Poistojen jälkeen tilikauden tulos on syyskuun lopussa 0,4 milj. euroa alijäämäinen.

Kokonaisuutena tarkastellen kaupungin talous on tammi–syyskuussa toteutunut toimintakulujen osalta talousarvion tasaista toteutumaa pienempänä, mutta tulokertymä on jäänyt talousarvion mukaisesta tasosta. Toimintatuottojen toteutuma on syyskuun lopussa 71,3% ja toimintakulujen 72,6 %, kun tasainen toteutuma olisi 75 prosenttia. Toimintatuotot ovat jääneet tasaisesta kertymästä noin 0,66 milj. euroa, mutta toimintakulujen noin 1,62 milj. euron alitus on pitänyt toimintakatteen tasaista talousarviotototeutumaa parempana. Vuosikate on 5,34 milj. euroa eli 76,3 prosenttia talousarviosta ja siten hieman tasaista kertymää parempi. Tilikauden tulos on syyskuun lopussa noin 0,42 milj. euroa alijäämäinen.

Loppuvuoden talouskehitykseen liittyy edelleen useita epävarmuustekijöitä. Verotulojen kertymä on syyskuun lopussa 72,8 % talousarviosta ja jää tasaisesta kertymästä noin 0,74 milj. euroa. Valtionosuuksia on tilitetty syyskuun loppuun mennessä 10,86 milj. euroa eli 73,6 % talousarviosta. VM vuoden 2026 lopullisen valtionosuuslaskelman ja OKM päätösten perusteella valtionosuuksia on kertymässä koko vuodelta yhteensä 14,46 milj. euroa, mikä on noin 0,3 milj. euroa talousarviota vähemmän. OKM tarkistaa valtionosuuksia vielä loppuvuoden aikana, minkä vuoksi arviota valtionosuuksien kertymästä ja talousarvion muutostarvetta tarkennetaan myöhemmin. Verorahoituksen loppuvuoden kertymällä on siten olennainen vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen. Myös toimintatuottojen kehitystä on seurattava, sillä erityisesti tukien ja avustusten sekä maksutuottojen kertymät ovat jääneet tasaisesta toteutumasta.

Toimintakulut ovat kokonaisuutena toteutuneet talousarvion tasaista toteutumaa pienempinä. Osa menoista voi kuitenkin ajoittua loppuvuoteen, minkä vuoksi tähänastinen alitus ei välttämättä toteudu täysimääräisenä koko vuoden tasolla. Loppuvuodelle ajoittuvat yleiskorotukset nostavat palkkatasoa ja lisäävät henkilöstömenoja. Toimintakulujen kehitystä ja määrärahojen riittävyyttä on seurattava tarkasti loppuvuoden aikana, vaikka toimintakulut ovat syyskuun loppuun mennessä alittaneet talousarvion tasaisen toteutuman. Myös poistojen talousarviota suurempi kertymä lisää tilikauden tulokseen kohdistuvaa painetta.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu nollatulokseen. Syyskuun toteutuman perusteella tilikauden tulokseen kohdistuu alijäämäpainetta, vaikka vuosikate on noussut hieman talousarvion tasaista kertymää paremmaksi. Tasaisen toteutuman vertailu ei kuitenkaan huomioi tulojen ja menojen kausivaihtelua. Talouden toteutumista seurataan tiiviisti loppuvuoden aikana ja toiminnassa toteutetaan tarvittavia toimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi. Tilikauden lopulliseen tulokseen vaikuttavat erityisesti verorahoituksen ja toimintatuottojen loppuvuoden kertymä, toimintakulujen kehitys sekä poistojen kokonaismäärä.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteiden määrätietoinen toteuttaminen, kustannustietoisten ratkaisujen tekeminen ja toimialojen kustannuskurin ylläpitäminen ovat loppuvuoden aikana ensiarvoisen tärkeitä kaupungin taloudellisen aseman turvaamiseksi.

Investointien nettomenot ovat olleet syyskuun lopussa 9,8 milj. euroa eli 63,8 % talousarvion nettoinvestoinneista. Investointien toteutuma on yleensä takapainotteista ja ne melko usein painottuvat loppuvuoteen. Vuoden 2026 investointitasoon ja sen kehitykseen vaikuttaa olennaisesti uimahalli-investointi, joka on käynnistynyt vuonna 2025 ja jatkuu vuosina 2026–2027.

Kokonaislainamäärä on ollut syyskuun lopussa 73,5 milj. euroa. Lainamäärä on kasvanut 5,7 milj. euroa vuoden 2025 lopun tilanteeseen verrattuna.

Lapuan kaupungin talouden toteutumaraportti 1.1. - 30.9.2026 on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi talouden toteutuman ajalta 1.1. - 30.9.2026
2. esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi talouden toteutuman ajalta 1.1. - 30.9.2026

Päätös
Kaupunginjohtaja alusti asiaa. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen keskustelun jälkeen.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 54

Liitteet

1 Talouden toteutumaraportti 30.9.26 (3. osavuosikatsaus).pdf

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi talouden toteutuman ajalta 1.1. - 30.9.2026.

Sivistyslautakunta, § 136,27.10.2026
Kaupunginhallitus, § 330,02.11.2026
Kaupunginvaltuusto, § 55, 16.11.2026

§ 55
Kauhajärven koulun toiminnan lakkauttaminen 1.8.2027 alkaen

LAPDno-2024-823

Sivistyslautakunta, 27.10.2026, § 136

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, mika.kamunen@lapua.fi
Carita Jussinmäki, Opetuspäällikkö, carita.jussinmaki@lapua.fi
Riina Turja, Hyvinvointikoordinaattori, riina.turja@lapua.fi
Tiina Lassila, Hallintosihteeri, tiina.lassila@lapua.fi
Mirva Korpi, Tekninen johtaja, mirva.korpi@lapua.fi

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
4 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
5 Kuulemistilaisuus 21.10.2026 Kauhajärvi

Lapuan kaupungin palveluverkkoa on käsitelty aikaisemmin seuraavissa kokouksissa:

Sivistyslautakunta, § 123,21.11.2024
Kaupunginhallitus, § 349,02.12.2024
Kaupunginvaltuusto, § 86,09.12.2024
Sivistyslautakunta, § 60,28.04.2025
Sivistyslautakunta, § 128,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 129,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 153,20.11.2025
Sivistyslautakunta, § 154,20.11.2025
Kaupunginhallitus, § 422,01.12.2025
Kaupunginhallitus, § 424,01.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 92,08.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 91,08.12.2025
Sivistyslautakunta, § 170,11.12.2025
Sivistyslautakunta, § 22,18.02.2026
Sivistyslautakunta, § 110,26.08.2026
Sivistyslautakunta, § 109,26.08.2026
Kaupunginhallitus, § 276,14.09.2026
Kaupunginhallitus, § 277,14.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 42,21.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 43,21.09.2026

Lisämateriaalia: Lapuan kaupungin kotisivut

Perustelut

Alakoulujen palveluverkon kokonaistilanne

Lapuan perusopetuksen palveluverkkoa on tarkasteltu kattavasti vuoden 2026 aikana kaikkien Lapuan alakoulujen osalta huomioiden pedagogiikka, hyvinvointi, kiinteistöt, henkilöstö, koulukuljetukset, käyttötalous, investoinnit sekä lapsivaikutukset.

Tarkastelun lopputulemana voidaan todeta, että alle 35 oppilaan koulut eivät ole pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisia. Jotta perusopetus voidaan järjestää kaikille oppilaille tasapuolisesti lain säätämällä tavalla, pedagogisesti laadukkaasti ja taloudellisesti kestävästi, tulee palveluverkkoa supistaa. Jo tällä hetkellä kaikki lapualaiset alakoululaiset mahtuisivat neljään suurimpaan alakouluun, mutta hyvinvointi- ja elinvoimanäkökulma puoltavat kyläkoulujen jatkumista.

Oppilasmäärän pieneneminen 50-60 oppilaalla vuosittain (viimeisin oppilasennuste 20.9.2026 liitteenä) ja kaupungin taloudellinen tilanne edellyttävät toimenpiteitä.

Tällä hetkellä Lapualla toimii 11 alakoulua, yksi yläkoulu ja yksi lukio. Lapuan alakoulujen sijainti karttapohjalla liitteenä. Alakoulujen täyttöaste on tällä hetkellä 30-80% ja täyttöaste pienenee edelleen oppilasmäärien vähentyessä.

Oppilasmääriä on seurattu säännönmukaisesti useamman kerran vuodessa ja oppilasennusteista on tiedotettu sivistyslautakunnalle sekä kouluille. Oppilasmäärien väheneminen on ollut ennakoitavissa jo useiden vuosien ajan.

Koulujen nykyiset oppilasmäärät sekä oppilasmääräennusteet lukuvuodelle 2027–2028:

koulu	**oppilasmäärä lv 2026-2027**	**oppilasennuste lv 2027-2028**
Alanurmon koulu	107	100
Haapakosken koulu	40	40
Hellanmaan koulu	25	26
Kauhajärven koulu	17	14
Keskuskoulu	266	242
Liuhtarin koulu	149	148
Männikön koulu	28	24
Poutun koulu	55	48
Ritavuoren koulu	192	192
Ruhan koulu	44	41
Tiistenjoen koulu	35	32

Kunnan taloudellinen tilanne ja sen kehitys

Suomessa on heikko taloussuhdanne: Suomen talous toipuu hitaasti ja työttömyys on korkealla (9,4%). Tämä vaikuttaa verotuloihin. Vuosi 2025 oli kuntataloudelle vaikea, sillä verotuloennusteita on laskettu. Vuosi 2026 ei tuo helpotusta taloustilanteeseen. Myös kustannuspaineet kasvavat, sillä uusi kolmivuotinen palkkasopimus nostaa henkilöstökustannuksia. Lisäksi valtionosuuksien uudistus vuoden 2027 alusta

vaikuttaa kuntien taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi. Talousarviovuodelle 2027 kaupungin säästötavoite on 3,7 miljoonaa euroa, josta sivistystoimen osuus on 2,06 miljoonaa euroa.

Ennusteiden mukaan alakoulujen oppilasmäärä vähenee Lapualla vuosittain n. 50 oppilaalla seuraavien kuuden vuoden aikana. Valtionosuus 7-12 vuotiaiden lasten osalta on vuonna 2026 8.172 euroa/lapsi. Lasten määrän väheneminen ja sen vaikutus Lapuan kaupungin saamaan valtionavustukseen on yli 400.000 euroa/vuosi.

Opetustoimen talousarviotilanne vuodelle 2027 ja taloudelliset perusteet palveluverkon tiivistämisen valmistelutyölle

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 17.8.2026 §221 hyväksynyt lautakuntakohtaiset toimintakateraamit ja säästötavoitteet:

SIVISTYS-LAUTAKUNTA	**TA 2026**	**Perusraami 2027**	**Muutos €**	**Säästötavoite**
	-23.004.400	-23.629.000	-624.600	-2.063.741

Talousarviosta eriteltynä alakoulujen osuus (opetustoiminta, ohjaajat ja sisäinen hallinto):

	TA 2026	**TA 2027**	**Muutossumma**
Toimintatuotot	1.034.978	932.900	102.078
Toimintakulut	-15.294.363	-15.563.300	-268.937
Toimintakate	-14.259.385	-14.630.400	-371.015

Vaikka kouluverkkoa tiivistettäisiin, valtionrahoituksen vähentyessä säästöjä tulee hakea kaikesta opetuksesta = opetettavien tuntien määrä, luokkakokojen kasvattaminen, kyläkoulujen positiivisen syrjinnän lopettaminen (tuntikehyksen myöntäminen samalla kertoimella kuin isommille kouluille). Kaikkein pienemmillä kouluilla (alle 35 oppilasta) vaarantuu suuresti mahdollisuus toteuttaa opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemä päätös:

Kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 86 päättämästä koulukohtaisesta oppilasmäärärajasta luovutaan.

Tämän vuoksi Lapuan kouluverkon strateginen kehittäminen käynnistetään osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa sekä maankäytön suunnittelua. Tavoitteena on kehittää kouluverkkoa ja sen ympärillä olevia alueita pitkäjänteisesti siten, että kouluverkkoa koskevat ratkaisut ja kaupungin muu strateginen kehittäminen tukevat toisiaan. Työ kytketään seuraavan kaupunkistrategian valmisteluun.

Strategisen kehittämisen lähtökohtana kouluverkkoa tarkastellaan kolmena alueellisena kokonaisuutena:
1. Hellanmaa-Pouttu-Ritavuori, elinkeinopoliittinen painotus
2. Ruha-Alanurmo-keskusta-Liuhtari, asuntopoliittinen ja maankäytöllinen painotus
3. Tiistenjoki-Männikkö-Haapakoski, kyläyhteisö- ja maaseutupoliittinen painotus

Alueelliset kokonaisuudet ja niiden strategiset painotukset otetaan lähtökohdaksi kouluverkon pitkäjänteisessä kehittämisessä ja seuraavan kaupunkistrategian valmistelussa.

Sivistyslautakunnan kokouksessa 23.9.2026 § 126 Muut asiat, kohdassa kolme, todetaan seuraavaa:

Sivistyslautakunnan talousarvion 2027 laadinta edellyttää löytämään yli kahden miljoonan euron säästöt. Rakennemuutokset alakoulujen palveluverkossa mahdollistavat merkittävän säästöpotentiaalin. Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemä päätös mahdollistaa edelleen, että palveluverkkoon voidaan tehdä muutoksia. Tämän johdosta valmistelut päätöksenteon tueksi, koskien Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen mahdollista lakkauttamista 1.8.2027 alkaen, aloitetaan. Valmistelut sekä päätökset pyritään saamaan valmiiksi syksyn 2026 aikana.

Tällä hetkellä talousarvioesitykseen on jo sisällytetty kaupungin kolmen pienimmän koulun lakkauttaminen. Tällä toimenpiteellä ei vielä saavuteta sivistyslautakunnalle asetettuja säästötavoitteita. Säästötavoitteesta puuttuu edelleen lähes 1,9 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus palautti kokouksessaan 19.10.2026 §309 talousarvion uudelleen valmisteluun. Mahdollista on, että nyt lakkautettavaksi esitettävien koulujen lisäksi tulee harkittavaksi muidenkin koulujen toiminnan lakkauttaminen säästötavoitteisiin pääsemiseksi.

Koulutoiminnan lakkauttamisen valmistelu

Yksittäisen koulun lakkauttamisen valmistelut pohjautuvat aiempaan vuosien 2025–2026 palveluverkkoselvitykseen, jota on täsmennetty ajantasaisella numeerisella tiedolla sekä kuulemisilla.

Talousarvioesityksen valmistelu vuodelle 2027 on tuonut lisäpainetta taloudellisesta näkökulmasta palveluverkon supistamiselle. Pienimmät koulut ovat oppilaskohtaiselta hinnaltaan kalleimpia ylläpitää ja lisäksi resurssien väheneminen taloudellisten syiden vuoksi vaarantaa perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisen. Näistä lähtökohdista on aloitettu valmistelut päätöksenteon tueksi palveluverkon muutokseen koskien Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen mahdollista lakkauttamista 1.8.2027 alkaen.

Prosessi on edennyt seuraavasti:

Alakoulujen rehtoreita on tiedotettu lakkauttamisten valmisteluiden aloittamisesta 30.9.2026 ja aiheesta on lähtenyt seuraava yleistiedote opetushenkilöstölle sekä huoltajille Wilman/Daisyn kautta 1.10.2026:

Perusopetuksen toteuttaminen lain säätämällä tavalla, pedagogisesti laadukkaasti ja taloudellisesti kestävästi vaatii Lapuan alakoulujen palveluverkon supistamista. Perustellusti alle 35 oppilaan kouluilla edellä mainitut kriteerit eivät täyty (vrt. Lapuan kaupungin palveluverkkosuunnitelma 2026). Tämän vuoksi sivistyslautakunnalle tullaan esittämään pienimpien yksiköiden lakkauttamista 1.8.2027 alkaen.

Valmistelussa on Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen lakkauttaminen. Sivistyslautakunnan ponsiesityksestä johtuen valmistelussa on myös Haapakosken ja Männikön koulujen yhdistäminen siten, että koulutoiminta järjestetään fyysisesti Männikön koulun tiloissa.

Ennen päätösesitystä kuullaan oppilaita, huoltajia ja kyläyhteisöjä. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointijohtaja on tehnyt päätöksen yt-menettelyn käynnistämisestä Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen vakituista opetushenkilöstöä koskien.

Oppilaille järjestetään vierailu mahdollisilla uusilla kouluilla ja he käyvät oman opettajan johdolla keskustelun uuteen kouluun siirtymisen herättämistä ajatuksista. Lisäksi kysytään huoltajien näkemystä tulevasta uudesta koulusta erillisellä kyselyllä. Kysely suunnataan niin nykyisten oppilaiden huoltajille kuin vasta varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten huoltajille, ja siitä tiedotetaan erikseen.

Avoimet kuulemistilaisuudet järjestetään seuraavasti:

ti 20.10.2026 klo 17:00 Männikön koulu

ti 20.10.2026 klo 19:00 Haapakosken koulu

ke 21.10.2026 klo 17:00 Kauhajärven koulu

ke 21.10.2026 klo 19:00 Hellanmaan koulu

Valmistelu etenee päätöksentekoon sivistyslautakunnan edelleen kaupunginhallitukselle 2.11.2026 ja kaupunginvaltuustolle kokoukseen 27.10.2026 ja siitä 9.11.2026. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää lakkauttaa koulun, kevään 2027 aikana toteutetaan suunnitelmallista yhteistyötä koulujen kesken, jotta siirtymä uuteen kouluun on mahdollisimman sujuva koulutyön alkaessa syksyllä 2027.

Wilma/Daisy-tiedotuksen lisäksi prosessista on tiedotettu kaupungin verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Yhteistoimintaneuvottelut opetushenkilöstön osalta on käyty 7. - 21.10.2026 välisenä aikana.

Kartoitus Kauhajärven koulun osalta päätöksenteon tueksi

Kauhajärven koulun oppilasmäärät sekä oppilasmääräennusteet lukuvuodelle 2026–2032:

LUKUVUOSI	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1-6 luokat
26-27	1	1	3	3	3	6	17
27-28	3	1	1	3	3	3	14
28-29	2	3	1	1	3	3	13
29-30	2	2	3	1	1	3	12
30-31	0	2	2	3	1	1	9
31-32	1	0	2	2	3	1	9

Kauhajärven koulukiinteistön nykykunto

Kauhajärven koulun rakennusvuosi on 1956, peruskorjausvuosi 1982 ja perusparannusvuosi 2023. Koulun kuntoluokka on 38,7 % ja korjausvelkaa koululle on kertynyt 1.180.470€. Investointitarve on noin 550.000€, joista merkittävimmät ovat tilapintojen ja osien uusiminen sekä sisävalaisimien uusiminen ja kiinteistöautomaation kunnostus.

Koulutilojen käyttö muuhun kuin opetustarkoitukseen

Kauhajärven koulun iltakäyttö: Lentopallo, kansalaisopiston zumba, sähly, (kyläyhdistys, maa- ja kotitalousnaiset satunnaisesti).

Pedagogiset seikat

Pienten ja isojen koulujen eroavaisuuksien vertailu pedagogisesta näkökulmasta tuo esiin, että molemmilla koulutyypeillä on omat vahvuutensa ja heikkoutensa, esimerkiksi yhteisöllisyyden, opetusryhmien koon ja opetuksen järjestämisen suhteen.

Pienissä kouluissa yhteisöllisyys on tiivistä ja opettajan vastuu laajempi, kun taas isoissa kouluissa opetusryhmät ovat usein homogeenisempia ja resurssit monipuolisempia. Lisäksi eroja on havaittavissa henkilöstön monipuolisuudessa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamismahdollisuuksissa. Eroja ilmenee myös valinnaisaineiden tarjonnassa ja eriyttämiseen käytettävissä olevassa ajassa.

Yli 35 oppilaan kouluilla voidaan tämänhetkisillä taloudellisilla resursseilla vielä varmistaa opetussuunnitelman mukainen opetus (tarkoituksenmukainen laadukas pedagogiikka, tuen antaminen, opiskeluhuolto, turvallisuus).

Arvio koulun rakenteesta lv.2027-2028

Mikäli Kauhajärven koulun toiminta jatkuu omana yksikkönään, niin 1.8.2027 alkaen koulussa on lukuvuoden alkaessa 14 oppilasta, jotka opiskelevat yhdysluokassa 1-6. Koulussa on yksi luokanopettaja ja lisäksi erityisopettaja käy koululla yhtenä päivänä viikossa. Opiskeluhuollon henkilöstön laskennallinen määrä koulussa olisi kuraattori n. 1krt/9vko, terveydenhoitaja n.1krt/6vko ja psykologi n. 1krt/11vko. Oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen saaminen vaarantuu, tukea tarvitsevien oppilaiden oikeudet eivät todennäköisesti toteudu, oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi vaarantuu ja turvallisen koulupäivän toteutuminen on iso haaste.

Henkilöstösuunnitelma opetushenkilökunnan osalta

Mikäli koulun toiminta lakkautuu, opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia. Yhteistoimintaneuvottelut on käyty 7.-21.10.2026 välisenä aikana.

Koulukuljetukset

Lapuan kaupungin koulukuljetukset ovat edellisen kerran kilpailutettu lukuvuodelle 2021 - 2022 mallilla (3+1+1) ja olivat voimassa vielä lukuvuoden 2025–2026. Lapuan kaupunginhallitus teki kokouksessaan 30.3.2026 §112 päätöksen hankkia koulukuljetukset lukuvuodelle 2026-2027 suorahankintana. Uusi koulukuljetuskilpailutus tehdään kevään 2027 aikana ja se tulee voimaan lukuvuodesta 2027–2028 alkaen. Tulevassa kilpailutuksessa otetaan huomioon mahdolliset palveluverkon muutokset sisältäen perusopetuslain mukaiset odotusten ja kuljetusten aikaiset maksimiajat (alakoululaisilla 2,5 h).

Taloudelliset vaikutukset

Kauhajärven koulun oppilaskohtainen hinta on noussut korkeaksi pienen oppilasmäärän ja koulurakennuksen matalan täyttöasteen vuoksi.

Kaavio oppilaskohtaisista kustannuksista liitteenä olevassa kuulemistilaisuuden materiaalissa.

Mikäli koulutoiminta lakkautuu Kauhajärven koululla, ovat säästöt käyttötaloudessa yhteensä n.129.200€/vuosi. Vuosittainen säästö koostuu opetuksen osuudesta (n. 43.200€) ja teknisen toimen osuudesta (n. 92.000€). Lisäkustannuksia tuovat koulukuljetukset arviolta (n.6.000€).

Vuoteen 2036 mennessä suunniteltu investointien määrä on 412.000€. Yhdeksän vuoden aikana 1.1.2028-31.12.2036 kokonaissäästö käyttötaloudessa olisi n.1.574.800€.

Lähikoulun osoittamismenettely / mahdollisten uusien lähikoulujen vertailu

Mikäli Kauhajärven koulun toiminta lakkautuu, opetuksen järjestäjä (Lapuan kaupunki) osoittaa Kauhajärven koulun oppilaille lähikoulun Lapualta 1.8.2027 alkaen. Huoltajat voivat edelleen ilmoittaa lapsen myös toissijaiseen kouluun, mutta tällöin huoltajat vastaavat itse koulukuljetuksesta.

Kartoituksen yhteydessä Kauhajärven koulun oppilaiden osalta on vertailtu kahta eri lähikouluvaihtoehtoa. Ne ovat Tiistenjoen ja Ritavuoren koulut. Koulut ovat valikoituneet lähikouluvaihtoehdoiksi maantieteellisen sijaintinsa perusteella sekä siten, että vertailussa on kyläkoulu ja taajaman koulu.

Tiistenjoki

Tiistenjoen koulu on valmistunut vuonna 1965. Viimeisten 10 vuoden aikana koulurakennukseen on investoitu noin 550.000 euroa. Investoinnit ovat kohdistuneet lähinnä vesikaton korjaukseen, viemärisaneeraukseen, tilamuutoksiin sekä lämmitysjärjestelmien korjauksiin.

Seuraavan viiden vuoden aikana Tiistenjoen koulun investointitarve on yhteensä noin 390.000 euroa. Keskeisimmät korjauskohteet ovat rakennusautomaatio saneeraus, tilapintojen uusiminen sekä LVI-järjestelmien saneeraus.

Tiistenjoen kouluun mahtuisivat kaikki Kauhajärven koulun oppilaat. Koululla on tilat ja välineet taito- ja taideaineiden opetukseen. Piha-alue on monipuolinen. Koulussa on oma valmistuskeittiö ja ruokala. Tämän hetkisen tilanteen mukaan, kaikki Kauhajärven koulun oppilaat kuuluisivat kuljetusoikeuden piiriin.

yhdistetty oppilasennuste vuosille 2027-2032

Kauhajärvi, Tiistenjoki

	1	2	3	4	5	6	yht.
27-28	6	6	4	8	9	13	46
28-29	7	6	6	4	8	9	40
29-30	5	7	6	6	4	8	36
30-31	4	5	7	6	6	4	32

31-32	5	4	5	7	6	6	33

Vaikka Kauhajärven oppilaat siirtyisivät Tiistenjoelle, koulun oppilasennuste laskee muutaman vuoden kuluttua uudelleen alle kriittisen rajan, jotta opetus voidaan järjestää opetussuunnitelman mukaisesti. Ritavuoren koulu jää vajaakäytölle.

Ritavuori

Ritavuoren koulu- ja päiväkotikokonaisuus on nykyaikainen uudisrakennuskohde. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa elokuussa 2020 otettiin käyttöön alakoulu- ja esiopetustilat. Kokonaisuus täydentyi maaliskuussa 2023, jolloin uusi päiväkotirakennus aloitti toimintansa samalla tontilla. Seuraavan viiden vuoden aikana Ritavuoren koululla ei ole investointitarvetta.

Ritavuoren koulussa on tilaa n. 280 oppilaalle, joten Kauhajärven oppilaat mahtuisivat tiloihin hyvin. Taito- ja taideaineiden opetukseen löytyvät uudet tilat ja välineet. Piha-alue on monipuolinen. Koulun yhteydessä toimii keskuskeittiö ja koulussa on ruokala. Tämän hetkisen tilanteen mukaan, kaikki Kauhajärven koulun oppilaat kuuluisivat kuljetusoikeuden piiriin.

Yhdistetty oppilasennuste vuosille 2027-2032

Kauhajärvi, Ritavuori

	1	2	3	4	5	6	yht.
27-28	29	35	33	31	38	40	206
28-29	32	29	35	33	31	38	198
29-30	32	32	29	35	33	31	192
30-31	19	32	32	29	35	33	180
31-32	14	19	32	32	29	35	161

Kauhajärven oppilaiden siirtymisestä huolimatta Ritavuoren koulu jää vajaakäytölle.

Huoltajien näkemys lähikoulusta

Huoltajien näkemystä mahdollisesta uudesta lähikoulusta kartoitettiin kyselyn avulla, joka teetettiin Webropol-muotoisena ajalla 2.-22.10.2026. Kyselystä tiedotettiin huoltajia Wilman ja Daisyn kautta seuraavasti:

Hyvät huoltajat,

Kaupungissamme selvitetään parhaillaan Lapuan perusopetuksen palveluverkon tulevaisuutta ja pohditaan kaikkein pienimpien koulujen mahdollista sulkemista. Mitään lopullisia päätöksiä koulujen tulevaisuudesta ei ole tehty.

Teemme alustavaa kartoitusta koulupiirin alueen huoltajien toiveista uuden koulun suhteen, mikäli lapsenne nykyisen koulun toiminta päättyisi. Kysely on suunnattu Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen nykyisten oppilaiden huoltajille sekä kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten huoltajille kyseisissä koulupiireissä. Tavoitteenamme on ensisijaisesti pystyä sijoittamaan kaikki saman koulupiirin oppilaat

samaan uuteen kouluun. Tämä pohjautuu myös aiemmissa lasten kuulemisissa esiin nousseeseen vahvaan toiveeseen siitä, että tuttujen kavereiden kanssa voitaisiin jatkaa koulupolkua yhdessä.

Huomioittehan, että tämä kysely on alustava kartoitus toiveistanne. Lopulliseen lähikoulun määräytymiseen vaikuttavat toiveiden lisäksi myös muut tekijät, kuten pedagogiset seikat, koulutilojen riittävyys ja oppilaskuljetusten reitit.

Kyselyn tulosten perusteella Kauhajärven koulun huoltajista 38% toivoo oppilaiden lähikouluksi Tiistenjoen koulua ja 46% Ritavuoren koulua. Muun vaihtoehdon valitsisi huoltajista 15%. Muina vaihtoehtoina on mainittu Poutun koulu sekä koulu Alajärven kaupungin alueella.

Kuulemisissa esiin nousi, että koulun rooli syrjäisemmän kyläyhteisön kokoavana keskuksena korostuu, ja pisimmät koulumatkat, varhaiset aamulähdöt sekä huonokuntoiset tiestöt herättävät syvää huolta perheiden arjen jaksamisesta. Samaan aikaan huoltajat ja lapset tunnistavat tarpeen laajemmille kaveripiireille.

Kyselyn avoimia palautteita on hyödynnetty lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportin materiaalina.

Arviointi päätösehdotusten vaikutuksista, muun muassa lapsiin kohdistuvista vaikutuksista

Päätöksenteon tueksi on laadittu Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen lakkauttamisen valmisteluun kuuluva lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti. Raportti syventää aiempaa lapsivaikutusten arvioinnin raporttia koko perusopetuksen palveluverkon osalta ja tarkastelee vaikutuksia oppilaisiin, huoltajiin ja kyläyhteisöihin kuulemisten ja kyselyiden pohjalta.

Kuulemisten perusteella koululla on suuri merkitys kylien elinvoimalle, perheiden arjen sujuvuudelle ja lasten turvallisuudentunteelle. Samalla kuulemisissa nousi esiin toive nykyistä laajemmista vertaisryhmistä ja kaveripiireistä, minkä lisäksi lapset näkivät suuremmissa kouluissa runsaasti myönteisiä puolia, kuten monipuoliset opetus- ja leikkitilat.

Skenaariotarkastelussa tunnistettiin, että nykytilan säilyttäminen turvaa tutun arjen, lähipalvelut ja kylien elinvoiman, mutta ylläpitää palveluverkon taloudellisia ja rakenteellisia haasteita sekä perheiden epätietoisuutta. Toiseen pienempään kouluun siirtyminen säilyttää pienen kouluyhteisön edut, mutta siihen liittyy riski ratkaisun väliaikaisuudesta, tilojen toimivuudesta sekä koulumatkojen turvallisuudesta. Suurempaan kouluun siirtyminen tarjoaa nykyaikaiset tilat, laajemmat vertaisryhmät ja pysyvyyttä koulupolulle, mutta aiheuttaa eniten muutoskuormitusta, pidentää koulumatkoja ja heikentää välillisesti kylien elinvoimaa.

Ratkaisusta riippumatta jatkovalmistelussa on varmistettava koulumatkojen turvallisuus ja kuljetukset, yksilöllinen tuki siirtymävaiheessa, luottamusta rakentava viestintä sekä päätöksenteon pitkäjänteisyys. Osallistamisaineistoa tulee päätöksenteossa tarkastella rinnakkain pedagogisten selvitysten ja laajemman palveluverkkoraportin kanssa.

Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti liitteenä.

Johtopäätökset

Kaupungin lakisääteinen tehtävä on toteuttaa perusopetusta perusopetuslain ja -asetuksen sekä opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaiden tulee saada joka päivä opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä opiskeluhuollon palveluita. Opetusryhmät tulee muodostaa tarkoituksenmukaisesti ja koulussa tulee olla riittävä määrä opetushenkilöstöä.

Kaupungin tämänhetkisessä taloustilanteessa sivistystoimelle suunnatulla resurssilla edellä mainittuja tavoitteita ei pystytä toteuttamaan kaupungin pienimmissä kouluissa. Pienemmät yksiköt vaativat toimiakseen suhteessa isommat resurssit kuin isommat koulut, joissa saman resurssin suuntaaminen laajemmalle oppilasmäärälle on tehokkaampaa tuottaen monipuolisempia palveluita. Alle 35 oppilaan kouluissa ryhmistä muodostuu liian heterogeenisia, jotta opettajalla olisi mahdollisuus antaa kaikille oppilaille heidän tarvitsemaansa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Pienillä kouluilla ei voida tarjota tukea tarvitseville oppilaille kaikkia oppilaskohtaisen tuen muotoja (erityisluokanopettajan opetus). Hyvinvointialueen tuottamat opiskeluhuollon palvelut jäävät hyvin vähäisiksi pienillä kouluilla, sillä palvelua kohdennetaan ensisijaisesti laskennallisin perustein.

Kaiken kaikkiaan suuremmissa yksiköissä oppilaille voidaan tarjota monipuolisemmat ja tiiviimmät oppimisen tuen, erityisopetuksen sekä opiskeluhuollon palvelut. Lisäksi isommissa kouluissa opetusryhmät muodostuvat pääasiallisesti samanikäisistä lapsista, mikä antaa opettajalle enemmän aikaa yksilölliselle eriyttämiselle sekä vältetään opetussuunnitelman vaarantuminen erittäin pienten koulujen moniasteisissa yhdysluokissa. Suurempi kouluyhteisö myös laajentaa lasten sosiaalisia verkostoja, tarjoaa enemmän kaverivaihtoehtoja sekä tukee paremmin vähemmistöryhmien vertaistuen saantia.

Opettajat toivovat kouluyhteisöltä ensisijaisesti yhteistyötä muiden opettajien kanssa sekä tuen resursseja. Nämä molemmat vaarantuvat kouluyhteisön ollessa liian pieni. Hyvin pienessä kouluyhteisössä vastuut kasautuvat yksittäisille opettajille työkuorman kasvaessa suureksi. Aikuisten määrän ollessa koululla vähäinen, myös turvallisuusriskit kasvavat (valvonnan järjestäminen välitunneilla, siirtymissä ym.).

Mikäli Kauhajärven koulu jatkaa toimintaa omana yksikkönään, niin 1.8.2027 alkaen koulussa on lukuvuoden alkaessa 14 oppilasta, jotka opiskelevat yhdysluokassa 1-6. Koulussa on yksi luokanopettaja ja lisäksi erityisopettaja käy koululla yhtenä päivänä viikossa. Opiskeluhuollon henkilöstön laskennallinen määrä koulussa olisi kuraattori n. 1krt/9vko, terveydenhoitaja n.1krt/6vko ja psykologi n. 1krt/11vko. Oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen saaminen vaarantuu, tukea tarvitsevien oppilaiden oikeudet eivät todennäköisesti toteudu, oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi vaarantuu ja turvallisen koulupäivän toteutuminen on iso haaste.

Perusopetuslain ja opetussuunnitelman toteutumiseksi, hyvinvoinnin edistämiseksi ja turvallisuuden varmistamiseksi on välttämätöntä, että Kauhajärven koulun toiminta lakkaa 1.8.2027 alkaen ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu. Lisäksi kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi on vastuullista tiivistää palveluverkkoa ja ennakoida oppilasmäärien laskua. Vähentämällä koulujen määrää, opetusta voidaan toteuttaa taloudellisesti tehokkaammin ja samalla monipuolisemmin oppilaiden eduksi.

Kauhajärven koulun oppilaiden mahdolliseksi tulevaksi lähikouluksi on kartoitettu Tiistenjoen ja Ritavuoren kouluja. Molemmissa vaihtoehdoissa opetus ja oppimisen tuki voidaan järjestää lakisääteisesti ja tilat mahdollistavat monipuolisen toiminnan. Tulevina lukuvuosina Tiistenjoen koulun oppilasmäärä kuitenkin laskee Kauhajärven oppilaista huolimatta alle kriittisen rajan, joten siirtyminen ei ole perusteltua. Lisäksi huoltajista 46% toivoo uudeksi lähikouluksi Ritavuoren koulua, 38% Tiistenjoen koulua.

Ehdotus
Esittelijä: Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Kauhajärven koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.
2. Kauhajärven koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Ritavuoren koulu 1.8.2027 alkaen.
3. Kauhajärven koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Päätös
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja alusti asiaa. Asiantuntijoina kuultiin opetuspäällikkö Carita Jussinmäkeä, rakennuttajainsinööri Jarmo Kivikangasta sekä hyvinvointikoordinaattori Riina Turjaa.

Sivistyslautakunta hyväksyi sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotuksen.

Kaupunginhallitus, 02.11.2026, § 330

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, mika.kamunen@lapua.fi
Satu Kankare, Kaupunginjohtaja, satu.kankare@lapua.fi

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
4 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
5 Kuulemistilaisuus 21.10.2026 Kauhajärvi

Lapuan kaupungin tavoitteena on turvata lapsille ja nuorille laadukas, tasapuolinen ja turvallinen oppimisympäristö. Palveluverkkosuunnittelulla on varmistettu, että kaupungin palveluverkko vastaa nykyajan vaatimuksia ja on taloudellisesti kestävä myös tulevaisuudessa.

Palveluverkkosuunnittelu on ennakoivaa työtä, jolla vastataan yhteiskunnan ja väestörakenteen muutoksiin. Suunnittelun taustalla ovat vaikuttaneet erityisesti:

- **Syntyvyyden ja oppilasmäärien muutokset:** Oppilasennusteet ohjaavat tilojen ja resurssien tarvetta pitkällä aikavälillä.
- **Opetuksen laatu ja monipuolisuus:** Tavoitteena on varmistaa pedagogisesti laadukkaat opetusryhmät ja riittävät tukipalvelut jokaiselle oppilaalle.
- **Rakennusten kunto:** Tilojen tekninen elinkaari ja tarvittavat investoinnit ovat osa kokonaisarviointia.
- **Taloudellinen kestävyys:** Kaupungin resurssit kohdennetaan siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin koko kaupungin lapsia ja nuoria.

Lapuan kaupungin palveluverkkotyötä on ohjannut pyrkimys ennakoitavaan ja johdonmukaiseen toimintamalliin. Keskeisiä tavoitteita ovat:

Lapsen etu: Kaikessa suunnittelussa on painotettu lapsen oikeuksia ja hyvinvointia. Päätöksenteon tukena on käytetty lapsivaikutusten arviointia (LAVA).

Elinvoima ja saavutettavuus: Suunnittelussa on huomioitu lähipalveluiden alueellinen kattavuus ja vaikutukset eri asuinalueiden elinvoimaisuuteen.

Avoimuus ja tietoperusteisuus: Päätökset perustuvat kattavaan aineistoon, joka sisältää taloudelliset laskelmat, tilaselvitykset sekä vaikutusten ennakkoarvioinnit.

Toimintamalli: Lapualla noudatetaan valtuuston hyväksymiä linjauksia, jotka määrittelevät kriteerit palveluverkon rakenteen ja yksittäisten kohteiden tarkastelulle. Tämä varmistaa, että prosessi on kaikille osapuolille ja kuntalaisille selkeä ja ennustettava.

Palveluverkkosuunnittelu on jatkuva prosessi, jossa edetään valtuuston asettamien suuntaviivojen mukaisesti.

Lapuan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 21.9.2026 luopua koulukohtaisesta 35 oppilaan rajasta. Kouluverkon strateginen kehittäminen jatkuu osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa sekä maankäytön suunnittelua siten, että ne tukevat toisiaan. Tämä kehittämistyö kytketään osaksi seuraavan kaupunkistrategian valmistelua. Strategisen kehittämisen lähtökohtana kouluverkkoa tarkastellaan kolmena alueellisena kokonaisuutena:

1. Hellanmaa – Pouttu – Ritavuori, elinkeinopoliittinen painotus

2. Ruha – Alanurmo – keskusta – Liuhtari, asuntopoliittinen ja maankäytöllinen painotus

3. Tiistenjoki – Männikkö – Haapakoski, kylä-, yhteisö- ja maaseutupoliittinen painotus

Alueelliset kokonaisuudet ja niiden strategiset painotukset on otettu lähtökohdaksi kouluverkon pitkäjänteisessä kehittämisessä. Lapuan kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 86:sta voimaan jäi edelleen: Myös yksittäisten alakoulujen merkittävät investointitarpeet otetaan osaksi kokonaisarviointia. Tämä on myös huomioitu kokonaisarvioinnissa.

Tehdyssä esityksessä Kauhajärven koulun lakkauttamiseksi on uusi lähikoulu osoitettu huomioiden Kauhajärven koulun huoltajien toivomus (Kyselyn tulosten perusteella Kauhajärven koulun huoltajista 38% toivoo oppilaiden lähikouluksi Tiistenjoen koulua

ja 46% Ritavuoren koulua. Muun vaihtoehdon valitsisi huoltajista 15%. Muina vaihtoehtoina on mainittu Poutun koulu sekä koulu Alajärven kaupungin alueella.) Näin ollen uudeksi lähikouluksi on esitetty Ritavuoren koulua.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Kauhajärven koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.

2. Kauhajärven koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Ritavuoren koulu 1.8.2027 alkaen.

3. Kauhajärven koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessi.

Päätös
Kaupunginjohtaja alusti asiaa. Keskustelun kuluessa kaupunginjohtaja teki muutetun esityksen seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Kauhajärven koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen
2. Kauhajärven koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Ritavuoren koulu 1.8.2027 alkaen, mutta Hirvijoella asuvien oppilaiden osalta määritellään uudelleen Tiistenjoen oppilaaksiottoalue.
3. Kauhajärven koulun opetushenklöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan muutetun esityksen keskustelun jälkeen.

Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Marcus Toppari poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.07 - 18.09 väliseksi ajaksi.

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Kai Pöntinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.38 - 18.41 väliseksi ajaksi.

Kokouksessa pidettiin tauko tämän asian päätöksenteon jälkeen klo 19.08 - 19.21 välisenä aikana.

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
4 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
5 Kuulemistilaisuus 21.10.2026 Kauhajärvi

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Kauhajärven koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.
2. Kauhajärven koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Ritavuoren koulu 1.8.2027 alkaen, mutta Hirvijoella asuvien oppilaiden osalta määritellään uudelleen Tiistenjoen oppilaaksiottoalue.
3. Kauhajärven koulun opetushenklöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Sivistyslautakunta, § 137,27.10.2026
Kaupunginhallitus, § 331,02.11.2026
Kaupunginvaltuusto, § 56, 16.11.2026

§ 56
Männikön koulun toiminnan lakkauttaminen

LAPDno-2024-823

Sivistyslautakunta, 27.10.2026, § 137

Valmistelijat / lisätiedot:

Carita Jussinmäki, Opetuspäällikkö, carita.jussinmaki@lapua.fi
Riina Turja, Hyvinvointikoordinaattori, riina.turja@lapua.fi
Tiina Lassila, Hallintosihteeri, tiina.lassila@lapua.fi
Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, mika.kamunen@lapua.fi
Mirva Korpi, Tekninen johtaja, mirva.korpi@lapua.fi

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
4 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
5 Kuulemistilaisuus 20.10.2026 Männikkö
6 Kuulemistilaisuus 20.10.2026 Haapakoski
7 Eriävä mielipide sivla 27.10.2026 §137 Mika Kamunen

Lapuan kaupungin palveluverkkoa on käsitelty aikaisemmin seuraavissa kokouksissa:

Sivistyslautakunta, § 123,21.11.2024
Kaupunginhallitus, § 349,02.12.2024
Kaupunginvaltuusto, § 86,09.12.2024
Sivistyslautakunta, § 60,28.04.2025
Sivistyslautakunta, § 128,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 129,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 153,20.11.2025
Sivistyslautakunta, § 154,20.11.2025
Kaupunginhallitus, § 422,01.12.2025
Kaupunginhallitus, § 424,01.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 92,08.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 91,08.12.2025
Sivistyslautakunta, § 170,11.12.2025
Sivistyslautakunta, § 22,18.02.2026
Sivistyslautakunta, § 110,26.08.2026
Sivistyslautakunta, § 109,26.08.2026
Kaupunginhallitus, § 276,14.09.2026

Kaupunginhallitus, § 277,14.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 42,21.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 43,21.09.2026

Lisämateriaalia: Lapuan kaupungin kotisivut

Perustelut

Alakoulujen palveluverkon kokonaistilanne

Lapuan perusopetuksen palveluverkkoa on tarkasteltu kattavasti vuoden 2026 aikana kaikkien Lapuan alakoulujen osalta huomioiden pedagogiikka, hyvinvointi, kiinteistöt, henkilöstö, koulukuljetukset, käyttötalous, investoinnit sekä lapsivaikutukset.

Tarkastelun lopputulemana voidaan todeta, että alle 35 oppilaan koulut eivät ole pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisia. Jotta perusopetus voidaan järjestää kaikille oppilaille tasapuolisesti lain säätämällä tavalla, pedagogisesti laadukkaasti ja taloudellisesti kestävästi, tulee palveluverkkoa supistaa. Jo tällä hetkellä kaikki lapualaiset alakoululaiset mahtuisivat neljään suurimpaan alakouluun, mutta hyvinvointi- ja elinvoimanäkökulma puoltavat kyläkoulujen jatkumista.

Oppilasmäärän pieneneminen 50-60 oppilaalla vuosittain (viimeisin oppilasennuste 20.9.2026 liitteenä) ja kaupungin taloudellinen tilanne edellyttävät toimenpiteitä.

Tällä hetkellä Lapualla toimii 11 alakoulua, yksi yläkoulu ja yksi lukio. Lapuan alakoulujen sijainti karttapohjalla liitteenä. Alakoulujen täyttöaste on tällä hetkellä 30-80% ja täyttöaste pienenee edelleen oppilasmäärien vähentyessä.

Oppilasmääriä on seurattu säännönmukaisesti useamman kerran vuodessa ja oppilasennusteista on tiedotettu sivistyslautakunnalle sekä kouluille. Oppilasmäärien väheneminen on ollut ennakoitavissa jo useiden vuosien ajan.

Koulujen nykyiset oppilasmäärät sekä oppilasmääräennusteet lukuvuodelle 2027–2028:

koulu	**oppilasmäärä lv 2026-2027**	**oppilasennuste lv 2027-2028**
Alanurmon koulu	107	100
Haapakosken koulu	40	40
Hellanmaan koulu	25	26
Kauhajärven koulu	17	14
Keskuskoulu	266	242
Liuhtarin koulu	149	148
Männikön koulu	28	24
Poutun koulu	55	48
Ritavuoren koulu	192	192
Ruhan koulu	44	41
Tiistenjoen koulu	35	32

Kunnan taloudellinen tilanne ja sen kehitys

Suomessa on heikko taloussuhdanne: Suomen talous toipuu hitaasti ja työttömyys on korkealla (9,4%). Tämä vaikuttaa verotuloihin. Vuosi 2025 oli kuntataloudelle vaikea, sillä verotuloennusteita on laskettu. Vuosi 2026 ei tuo helpotusta taloustilanteeseen. Myös kustannuspaineet kasvavat, sillä uusi kolmivuotinen palkkasopimus nostaa henkilöstökustannuksia. Lisäksi valtionosuuksien uudistus vuoden 2027 alusta vaikuttaa kuntien taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi. Talousarviovuodelle 2027 kaupungin säästötavoite on 3,7 miljoonaa euroa, josta sivistystoimen osuus on 2,06 miljoonaa euroa.

Ennusteiden mukaan alakoulujen oppilasmäärä vähenee Lapualla vuosittain n. 50 oppilaalla seuraavien kuuden vuoden aikana. Valtionosuus 7-12 vuotiaiden lasten osalta on vuonna 2026 8.172 euroa/lapsi. Lasten määrän väheneminen ja sen vaikutus Lapuan kaupungin saamaan valtionavustukseen on yli 400.000 euroa/vuosi.

Opetustoimen talousarviotilanne vuodelle 2027 ja taloudelliset perusteet palveluverkon tiivistämisen valmistelutyölle

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 17.8.2026 §221 hyväksynyt lautakuntakohtaiset toimintakateraamit ja säästötavoitteet:

SIVISTYS-LAUTAKUNTA	TA 2026	Perusraami 2027	Muutos €	Säästötavoite
	-23.004.400	-23.629.000	-624.600	-2.063.741

Talousarviosta eriteltynä alakoulujen osuus (opetustoiminta, ohjaajat ja sisäinen hallinto):

	TA 2026	TA 2027	Muutossumma
Toimintatuotot	1.034.978	932.900	102.078
Toimintakulut	-15.294.363	-15.563.300	-268.937
Toimintakate	-14.259.385	-14.630.400	-371.015

Vaikka kouluverkkoa tiivistettäisiin, valtionrahoituksen vähentyessä säästöjä tulee hakea kaikesta opetuksesta = opetettavien tuntien määrä, luokkakokojen kasvattaminen, kyläkoulujen positiivisen syrjinnän lopettaminen (tuntikehyksen myöntäminen samalla kertoimella kuin isommille kouluille). Kaikkein pienemmillä kouluilla (alle 35 oppilasta) vaarantuu suuresti mahdollisuus toteuttaa opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemä päätös:

Kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 86 päättämästä koulukohtaisesta oppilasmäärärajasta luovutaan.

Tämän vuoksi Lapuan kouluverkon strateginen kehittäminen käynnistetään osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa sekä maankäytön suunnittelua. Tavoitteena on kehittää kouluverkkoa ja sen ympärillä olevia alueita pitkäjänteisesti siten, että kouluverkkoa koskevat ratkaisut ja kaupungin muu strateginen kehittäminen tukevat toisiaan. Työ kytketään seuraavan kaupunkistrategian valmisteluun.

Strategisen kehittämisen lähtökohtana kouluverkkoa tarkastellaan kolmena alueellisena kokonaisuutena:
1. Hellanmaa-Pouttu-Ritavuori, elinkeinopoliittinen painotus
2. Ruha-Alanurmo-keskusta-Liuhtari, asuntopoliittinen ja maankäytöllinen painotus
3. Tiistenjoki-Männikkö-Haapakoski, kyläyhteisö- ja maaseutupoliittinen painotus

Alueelliset kokonaisuudet ja niiden strategiset painotukset otetaan lähtökohdaksi kouluverkon pitkäjänteisessä kehittämisessä ja seuraavan kaupunkistrategian valmistelussa.

Sivistyslautakunnan kokouksessa 23.9.2026 § 126 Muut asiat, kohdassa kolme, todetaan seuraavaa:

Sivistyslautakunnan talousarvion 2027 laadinta edellyttää löytämään yli kahden miljoonan euron säästöt. Rakennemuutokset alakoulujen palveluverkossa mahdollistavat merkittävän säästöpotentiaalin. Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemä päätös mahdollistaa edelleen, että palveluverkkoon voidaan tehdä muutoksia. Tämän johdosta valmistelut päätöksenteon tueksi, koskien Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen mahdollista lakkauttamista 1.8.2027 alkaen, aloitetaan. Valmistelut sekä päätökset pyritään saamaan valmiiksi syksyn 2026 aikana.

Tällä hetkellä talousarvioesitykseen on jo sisällytetty kaupungin kolmen pienimmän koulun lakkauttaminen. Tällä toimenpiteellä ei vielä saavuteta sivistyslautakunnalle asetettuja säästötavoitteita. Säästötavoitteesta puuttuu edelleen lähes 1,9 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus palautti kokouksessaan 19.10.2026 §309 talousarvion uudelleen valmisteluun. Mahdollista on, että nyt lakkautettavaksi esitettävien koulujen lisäksi tulee harkittavaksi muidenkin koulujen toiminnan lakkauttaminen säästötavoitteisiin pääsemiseksi.

Koulutoiminnan lakkauttamisen valmistelu

Yksittäisen koulun lakkauttamisen valmistelut pohjautuvat aiempaan vuosien 2025–2026 palveluverkkoselvitykseen, jota on täsmennetty ajantasaisella numeerisella tiedolla sekä kuulemisilla.

Asiasta on sivistyslautakunnassa esitetty kaksi pontta. Ensimmäinen ponsi 8.10.2025 §129: Palveluverkkolinjauksen jatkovalmistelussa koskien Männikön koulua, otetaan huomioon Haapakosken ja Männikön koulun mahdollistaminen yhdistäminen. Sama ponsi on esitetty Lapuan kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.12.2025. Toinen ponsi 26.8.2026 §109: Mikäli Männikön koulun toiminta myöhemmässä vaiheessa lakkautuu, se yhdistyy Haapakosken koulun kanssa ja siitä tulee Karhunkylän koulu. Karhunkylän koulun toiminta järjestetään fyysisesti nykyisessä Männikön koulussa. Perusteluna palveluverkon alueellinen kattavuus. (Ponsiesityksellä toivotaan tai velvoitetaan jotakin toimielinta (esim. hallitusta tai lautakuntaa) selvittämään, valmistelemaan tai tekemään jokin tietty toimenpide varsinaisen pääasian ohessa.)

Vertailun tuloksena Haapakosken koulukiinteistö todettiin parempikuntoiseksi ja tulevaisuuden investointitarpeiltaan pienemmäksi, ja tilojen arvioitiin riittävän molempien koulujen tarpeisiin.

Talousarvioesityksen valmistelu vuodelle 2027 on tuonut lisäpainetta taloudellisesta näkökulmasta palveluverkon supistamiselle. Pienimmät koulut ovat oppilaskohtaiselta hinnaltaan kalleimpia ylläpitää ja lisäksi resurssien väheneminen taloudellisten syiden vuoksi vaarantaa perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisen. Näistä lähtökohdista on aloitettu valmistelut päätöksenteon tueksi palveluverkon muutokseen koskien Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen mahdollista lakkauttamista 1.8.2027 alkaen.

Prosessi on edennyt seuraavasti:

Alakoulujen rehtoreita on tiedotettu lakkauttamisten valmisteluiden aloittamisesta 30.9.2026 ja aiheesta on lähtenyt seuraava yleistiedote opetushenkilöstölle sekä huoltajille Wilman/Daisyn kautta 1.10.2026:

Perusopetuksen toteuttaminen lain säätämällä tavalla, pedagogisesti laadukkaasti ja taloudellisesti kestävästi vaatii Lapuan alakoulujen palveluverkon supistamista. Perustellusti alle 35 oppilaan kouluilla edellä mainitut kriteerit eivät täyty (vrt. Lapuan kaupungin palveluverkkosuunnitelma 2026). Tämän vuoksi sivistyslautakunnalle tullaan esittämään pienimpien yksiköiden lakkauttamista 1.8.2027 alkaen.

Valmistelussa on Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen lakkauttaminen. Sivistyslautakunnan ponsiesityksestä johtuen valmistelussa on myös Haapakosken ja Männikön koulujen yhdistäminen siten, että koulutoiminta järjestetään fyysisesti Männikön koulun tiloissa.

Ennen päätösesitystä kuullaan oppilaita, huoltajia ja kyläyhteisöjä. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointijohtaja on tehnyt päätöksen yt-menettelyn käynnistämisestä Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen vakituista opetushenkilöstöä koskien.

Oppilaille järjestetään vierailu mahdollisilla uusilla kouluilla ja he käyvät oman opettajan johdolla keskustelun uuteen kouluun siirtymisen herättämistä ajatuksista. Lisäksi kysytään huoltajien näkemystä tulevasta uudesta koulusta erillisellä kyselyllä. Kysely suunnataan niin nykyisten oppilaiden huoltajille kuin vasta varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten huoltajille, ja siitä tiedotetaan erikseen.

Avoimet kuulemistilaisuudet järjestetään seuraavasti:

ti 20.10.2026 klo 17:00 Männikön koulu

ti 20.10.2026 klo 19:00 Haapakosken koulu

ke 21.10.2026 klo 17:00 Kauhajärven koulu

ke 21.10.2026 klo 19:00 Hellanmaan koulu

Valmistelu etenee päätöksentekoon sivistyslautakunnan edelleen kaupunginhallitukselle 2.11.2026 ja kaupunginvaltuustolle kokoukseen 27.10.2026 ja siitä 9.11.2026. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää lakkauttaa koulun, kevään 2027 aikana toteutetaan suunnitelmallista yhteistyötä koulujen kesken, jotta siirtymä uuteen kouluun on mahdollisimman sujuva koulutyön alkaessa syksyllä 2027.

Wilma/Daisy-tiedotuksen lisäksi prosessista on tiedotettu kaupungin verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Yhteistoimintaneuvottelut opetushenkilöstön osalta on käyty 7. - 21.10.2026 välisenä aikana.

Kartoitus Männikön koulun osalta päätöksenteon tueksi

Männikön koulun oppilasmäärät sekä oppilasmääräennusteet lukuvuodelle 2026–2032:

LUKUVUOSI	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1-6 luokat
26-27	3	5	6	2	6	6	28
27-28	2	3	5	6	2	6	24
28-29	3	2	3	5	6	2	21
29-30	3	3	2	3	5	6	22
30-31	2	3	3	2	3	5	18
31-32	2	2	3	3	2	3	15

Männikön koulukiinteistön nykykunto

Männikön koulun päärakennus on valmistunut vuonna 1920 ja pihapiirissä sijaitseva lisärakennus vuonna 1959. Viimeisten 10 vuoden aikana koulurakennukseen on investoitu noin 180.000 euroa. Investoinnit ovat kohdistuneet lähinnä tilamuutoksiin ja pintaremontteihin.

Seuraavan viiden vuoden aikana Männikön koulun investointitarve on yhteensä noin 620.000 euroa. Keskeisimmät korjauskohteet ovat lämmitysjärjestelmien uusiminen, rakennusautomaation uusiminen, yläpohjan kunnostus, julkisivun maalaus sekä tilapintojen uusiminen.

Tiloissa voidaan järjestää opetus ja ruokahuolto tarkoituksenmukaisesti.

Koulutilojen käyttö muuhun kuin opetustarkoitukseen

Männikön koululla ei ole iltakäyttöä.

Pedagogiset seikat

Pienten ja isojen koulujen eroavaisuuksien vertailu pedagogisesta näkökulmasta tuo esiin, että molemmilla koulutyypeillä on omat vahvuutensa ja heikkoutensa, esimerkiksi yhteisöllisyyden, opetusryhmien koon ja opetuksen järjestämisen suhteen.

Pienissä kouluissa yhteisöllisyys on tiivistä ja opettajan vastuu laajempi, kun taas isoissa kouluissa opetusryhmät ovat usein homogeenisempia ja resurssit monipuolisempia. Lisäksi eroja on havaittavissa henkilöstön monipuolisuudessa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamismahdollisuuksissa. Eroja ilmenee myös valinnaisaineiden tarjonnassa ja eriyttämiseen käytettävissä olevassa ajassa.

Yli 35 oppilaan kouluilla voidaan tämänhetkisillä taloudellisilla resursseilla vielä varmistaa opetussuunnitelman mukainen opetus (tarkoituksenmukainen laadukas pedagogiikka, tuen antaminen, opiskeluhuolto, turvallisuus).

Arvio koulun rakenteesta lv.2027-2028

Mikäli Männikön koulun toiminta jatkuu omana yksikkönään, niin 1.8.2027 alkaen koulussa on lukuvuoden alkaessa 24 oppilasta, jotka opiskelevat yhdysluokassa 1-6. Koulussa on yksi luokanopettaja ja koulunkäynninohjaaja. Lisäksi erityisopettaja

käy koululla kahtena päivänä viikossa. Opiskeluhuollon henkilöstön laskennallinen määrä koulussa olisi kuraattori n. 1krt/5vko, terveydenhoitaja n.1krt/4vko ja psykologi n. 1krt/6vko. Oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen saaminen vaarantuu, tukea tarvitsevien oppilaiden oikeudet eivät todennäköisesti toteudu, oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi vaarantuu ja turvallisen koulupäivän toteutuminen on iso haaste.

Henkilöstösuunnitelma opetushenkilökunnan osalta

Mikäli koulun toiminta lakkautuu, opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia. Yhteistoimintaneuvottelut on käyty 7.-21.10.2026 välisenä aikana.

Koulukuljetukset

Lapuan kaupungin koulukuljetukset ovat edellisen kerran kilpailutettu lukuvuodelle 2021 - 2022 mallilla (3+1+1) ja olivat voimassa vielä lukuvuoden 2025–2026. Lapuan kaupunginhallitus teki kokouksessaan 30.3.2026 §112 päätöksen hankkia koulukuljetukset lukuvuodelle 2026-2027 suorahankintana. Uusi koulukuljetuskilpailutus tehdään kevään 2027 aikana ja se tulee voimaan lukuvuodesta 2027–2028 alkaen. Tulevassa kilpailutuksessa otetaan huomioon mahdolliset palveluverkon muutokset sisältäen perusopetuslain mukaiset odotusten ja kuljetusten aikaiset maksimiajat (alakoululaisilla 2,5 h).

Taloudelliset vaikutukset

Männikön koulun oppilaskohtainen hinta on noussut korkeaksi pienen oppilasmäärän ja koulurakennuksen matalan täyttöasteen vuoksi.

Kaavio oppilaskohtaisista kustannuksista liitteenä olevassa kuulemistilaisuuden materiaalissa.

Mikäli koulutoiminta lakkautuu Männikön koululla, ovat säästöt käyttötaloudessa yhteensä n.117.600€/vuosi. Vuosittainen säästö koostuu opetuksen osuudesta (n. 50.600€) ja teknisen toimen osuudesta (n.79.000€). Lisäkustannuksia tuovat koulukuljetukset arviolta (n.12.000€).

Vuoteen 2036 mennessä suunniteltu investointien määrä on 626.000€. Yhdeksän vuoden aikana 1.1.2028-31.12.2036 kokonaissäästö käyttötaloudessa olisi n. 1.684.400 €.

Lähikoulun osoittamismenettely / mahdollisten uusien lähikoulujen vertailu

Mikäli Männikön koulun toiminta lakkautuu, opetuksen järjestäjä (Lapuan kaupunki) osoittaa Männikön koulun oppilaille lähikoulun Lapualta 1.8.2027 alkaen. Huoltajat voivat edelleen ilmoittaa lapsen myös toissijaiseen kouluun, mutta tällöin huoltajat vastaavat itse koulukuljetuksesta.

Kartoituksen yhteydessä Männikön koulun oppilaiden osalta on vertailtu kahta eri lähikouluvaihtoehtoa. Ne ovat Haapakosken ja Liuhtarin koulut. Koulut ovat valikoituneet lähikouluvaihtoehdoiksi maantieteellisen sijaintinsa perusteella sekä siten, että vertailussa on kyläkoulu ja taajaman koulu.

Liuhtari

Liuhtarin koulu on nykyaikainen uudisrakennuskohde. Rakennus valmistui vuonna 2021. Ei tiedossa olevia investointitarpeita.

Liuhtarin koulussa on tilaa n. 210 oppilaalle, joten Männikön koulun oppilaat mahtuvat tiloihin hyvin. Taito- ja taitoaineiden opettamiseen löytyvät uudet tilat ja välineet. Piha-alue on monipuolinen. Koulun on jakelukeittiö ja ruokala. Tämän hetkisen tilanteen mukaan, kaikki Männikön koulun nykyiset oppilaat kuuluisivat koulukuljetuksen piiriin.

Yhdistetty oppilasennuste vuosille 2027-2032

Liuhtari, Männikkö

	1	2	3	4	5	6	yht.
27-28	22	24	27	34	29	36	172
28-29	21	22	24	27	34	29	157
29-30	20	21	22	24	27	34	148
30-31	14	20	21	22	24	27	128
31-32	20	14	20	21	22	24	121

Liuhtarin koulu jää Männikön koulun oppilaista huolimatta vajaakäytölle.

Haapakoski

Haapakosken koulu on valmistunut vuonna 1949. Viimeisten 10 vuoden aikana koulurakennukseen on investoitu noin 230.000 euroa. Investoinnit ovat kohdistuneet lähinnä lämmitysjärjestelmä muutoksiin ja julkisivu korjauksiin.

Seuraavan viiden vuoden aikana Haapakosken koulun investointitarve on yhteensä noin 170.000 euroa. Keskeisimmät korjauskohteet ovat valaistuksen uusiminen, rakennusautomaatio saneeraus sekä tilapintojen uusiminen.

Haapakosken koulussa on tilaa n. 73 oppilaalle, joten Männikön koulun oppilaat mahtuvat tiloihin hyvin. Taito- ja taideaineiden opetukseen löytyvät tilat ja välineet lukuun ottamatta kovien materiaalien opetusta käsitöissä. Haapakosken koulun osalta käsityön kovien materiaalien opetus toteutetaan Liuhtarin koululla, mikä on osoittautunut hyväksi toimintamalliksi. Piha-alue on monipuolinen. Koulun on jakelukeittiö ja ruokala. Tämän hetkisen tilanteen mukaan, suurin osa Männikön koulun nykyisistä oppilaista kuuluisi koulukuljetuksen piiriin.

Yhdistetty oppilasennuste vuosille 2027-2032

Haapakoski, Männikkö

	1	2	3	4	5	6	yht.
27-28	8	12	13	11	5	15	64
28-29	9	8	12	13	11	5	58
29-30	6	9	8	12	13	11	59
30-31	8	6	9	8	12	13	56
31-32	5	8	6	9	8	12	48

Mikäli Männikön koulun oppilaat siirtyvät Haapakosken kouluun, oppilasennuste pysyy pedagogisesta näkökulmasta tarkasteltuna toimivana koko olemassa olevan ennusteen ajan. Liuhtarin koulu jää vajaakäytölle.

Männikön ja Haapakosken koulujen vertailu

Molemmissa kouluissa on riittävästi tilaa ennusteen mukaiselle oppilasmäärälle. Molemmissa kouluissa on riittävät luokkatilat sekä mahdollisuus toteuttaa taito- ja taideaineita. Haapakosken osalta käsityön kovien materiaalien opetus toteutetaan Liuhtarin koululla, mikä on osoittautunut hyväksi toimintamalliksi. Oppilailla on mahdollisuus saada opetus nykyaikaisissa tiloissa sekä samalla päästä osaksi isomman koulun oppimisympäristöjä sekä sosiaalista verkostoa.

Hyvinvointitekijöiden osalta koulujen väliltä ei löydy eroja. Turvallisuusnäkökulmasta Männikön koulun toiminta kahdessa eri tilassa voi tuottaa turvallisuusriskin, joka ei kuitenkaan ole huomattava. Liikenneturvallisuus koulun lähiympäristössä on parempi Haapakoskella kuin Männikössä (esim. pyörätiet ja alikulku).

Nykytilanteeseen verrattuna kuljetusoppilaiden määrä lisääntyy enemmän mikäli oppilaat siirtyvät Haapakoskelta Männikköön kuin jos oppilaat siirtyvät Männiköstä Haapakoskelle.

Suurimmat erot koulujen välillä löytyvät kiinteistöjen näkökulmasta. Investointitarpeet Männikön koulun osalta ovat viiden vuoden aikana **450.000 euroa (luku korjattu oikeaksi 26.10.2026)** suuremmat kuin Haapakosken osalta.

Kokonaissäästö käyttötaloudessa on suurempi Männikön koulun osalta verrattuna Haapakosken kouluun vuositasolla n.13.000€.

Huoltajien näkemys lähikoulusta

Huoltajien näkemystä mahdollisesta uudesta lähikoulusta kartoitettiin kyselyn avulla, joka teetettiin Webropol-muotoisena ajalla 2.-22.10.2026. Kyselystä tiedotettiin huoltajia Wilman ja Daisyn kautta seuraavasti:

Hyvät huoltajat,

Kaupungissamme selvitetään parhaillaan Lapuan perusopetuksen palveluverkon tulevaisuutta ja pohditaan kaikkein pienimpien koulujen mahdollista sulkemista. Mitään lopullisia päätöksiä koulujen tulevaisuudesta ei ole tehty.

Teemme alustavaa kartoitusta koulupiirin alueen huoltajien toiveista uuden koulun suhteen, mikäli lapsenne nykyisen koulun toiminta päättyisi. Kysely on suunnattu Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen nykyisten oppilaiden huoltajille sekä kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten huoltajille kyseisissä koulupiireissä. Tavoitteenamme on ensisijaisesti pystyä sijoittamaan kaikki saman koulupiirin oppilaat samaan uuteen kouluun. Tämä pohjautuu myös aiemmissa lasten kuulemisissa esiin nousseeseen vahvaan toiveeseen siitä, että tuttujen kavereiden kanssa voitaisiin jatkaa koulupolkua yhdessä.

Huomioittehan, että tämä kysely on alustava kartoitus toiveistanne. Lopulliseen lähikoulun määräytymiseen vaikuttavat toiveiden lisäksi myös muut tekijät, kuten pedagogiset seikat, koulutilojen riittävyys ja oppilaskuljetusten reitit.

Kyselyn tulosten perusteella Männikön huoltajista 65% toivoo oppilaiden lähikouluksi Haapakosken koulua ja 12% Liuhtarin koulua. Muun vaihtoehdon valitsisi huoltajista 23%. Muuna vaihtoehtona on mainittu Tiistenjoen koulu.

Haapakosken koulun huoltajista 29% toivoo oppilaiden lähikouluksi Männikön koulua ja 50% Liuhtarin koulua. Muun vaihtoehdon valitsisi huoltajista 21%. Muuna vaihtoehtona on mainittu Tiistenjoen koulu.

Kuulemisissa esiin nousi Männikön koulun osalta, että koulun lakkauttamisen nähdään heikentävän kylän veto- ja pitovoimaa sekä lähipalveluja. Koulumatkojen turvallisuus, kuljetusten sujuvuus ja kouluympäristön koetun laadun heikentyminen puhuttavat huoltajia. Haapakosken huoltajat kantavat erityisesti huolta tehtyjen investointien hukkaan menemisestä sekä lasten pitkistä ja turvattomista koulumatkoista. Toisaalta vierailuilla molempien koulujen lapset iloitsivat uuden koulun nykyaikaisista tiloista ja mahdollisuudesta saada lisää kavereita.

Kyselyn avoimia palautteita on hyödynnetty lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportin materiaalina.

Arviointi päätösehdotusten vaikutuksista, muun muassa lapsiin kohdistuvista vaikutuksista

Päätöksenteon tueksi on laadittu Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen lakkauttamisen valmisteluun kuuluva lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti. Raportti syventää aiempaa lapsivaikutusten arvioinnin raporttia koko perusopetuksen palveluverkon osalta ja tarkastelee vaikutuksia oppilaisiin, huoltajiin ja kyläyhteisöihin kuulemisten ja kyselyiden pohjalta.

Kuulemisten perusteella koululla on suuri merkitys kylien elinvoimalle, perheiden arjen sujuvuudelle ja lasten turvallisuudentunteelle. Samalla kuulemisissa nousi esiin toive nykyistä laajemmista vertaisryhmistä ja kaveripiireistä, minkä lisäksi lapset näkivät suuremmissa kouluissa runsaasti myönteisiä puolia, kuten monipuoliset opetus- ja leikkitilat.

Skenaariotarkastelussa tunnistettiin, että nykytilan säilyttäminen turvaa tutun arjen, lähipalvelut ja kylien elinvoiman, mutta ylläpitää palveluverkon taloudellisia ja rakenteellisia haasteita sekä perheiden epätietoisuutta. Toiseen pienempään kouluun siirtyminen säilyttää pienen kouluyhteisön edut, mutta siihen liittyy riski ratkaisun väliaikaisuudesta, tilojen toimivuudesta sekä koulumatkojen turvallisuudesta. Suurempaan kouluun siirtyminen tarjoaa nykyaikaiset tilat, laajemmat vertaisryhmät ja pysyvyyttä koulupolulle, mutta aiheuttaa eniten muutoskuormitusta, pidentää koulumatkoja ja heikentää välillisesti kylien elinvoimaa.

Ratkaisusta riippumatta jatkovalmistelussa on varmistettava koulumatkojen turvallisuus ja kuljetukset, yksilöllinen tuki siirtymävaiheessa, luottamusta rakentava viestintä sekä päätöksenteon pitkäjänteisyys. Osallistamisaineistoa tulee päätöksenteossa tarkastella rinnakkain pedagogisten selvitysten ja laajemman palveluverkkoraportin kanssa.

Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti liitteenä.

Johtopäätökset

Kaupungin lakisääteinen tehtävä on toteuttaa perusopetusta perusopetuslain ja -asetuksen sekä opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaiden tulee saada joka päivä opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä opiskeluhuollon palveluita. Opetusryhmät tulee muodostaa tarkoituksenmukaisesti ja koulussa tulee olla riittävä määrä opetushenkilöstöä.

Kaupungin tämänhetkisessä taloustilanteessa sivistystoimelle suunnatulla resurssilla edellä mainittuja tavoitteita ei pystytä toteuttamaan kaupungin pienimmissä kouluissa. Pienemmät yksiköt vaativat toimiakseen suhteessa isommat resurssit kuin isommat koulut, joissa saman resurssin suuntaaminen laajemmalle oppilasmäärälle on tehokkaampaa tuottaen monipuolisempia palveluita. Alle 35 oppilaan kouluissa ryhmistä muodostuu liian heterogeenisia, jotta opettajalla olisi mahdollisuus antaa kaikille oppilaille heidän tarvitsemaansa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Pienillä kouluilla ei voida tarjota tukea tarvitseville oppilaille kaikkia oppilaskohtaisen tuen muotoja (erityisluokanopettajan opetus). Hyvinvointialueen tuottamat opiskeluhuollon palvelut jäävät hyvin vähäisiksi pienillä kouluilla, sillä palvelua kohdennetaan ensisijaisesti laskennallisin perustein.

Kaiken kaikkiaan suuremmissa yksiköissä oppilaille voidaan tarjota monipuolisemmat ja tiiviimmät oppimisen tuen, erityisopetuksen sekä opiskeluhuollon palvelut. Lisäksi isommissa kouluissa opetusryhmät muodostuvat pääasiallisesti samanikäisistä lapsista, mikä antaa opettajalle enemmän aikaa yksilölliselle eriyttämiselle sekä vältetään opetussuunnitelman vaarantuminen erittäin pienten koulujen moniasteisissa yhdysluokissa. Suurempi kouluyhteisö myös laajentaa lasten sosiaalisia verkostoja, tarjoaa enemmän kaverivaihtoehtoja sekä tukee paremmin vähemmistöryhmien vertaistuen saantia.

Opettajat toivovat kouluyhteisöltä ensisijaisesti yhteistyötä muiden opettajien kanssa sekä tuen resursseja. Nämä molemmat vaarantuvat kouluyhteisön ollessa liian pieni. Hyvin pienessä kouluyhteisössä vastuut kasautuvat yksittäisille opettajille työkuorman kasvaessa suureksi. Aikuisten määrän ollessa koululla vähäinen, myös turvallisuusriskit kasvavat (valvonnan järjestäminen välitunneilla, siirtymissä ym.).

Mikäli Männikön koulu jatkaa toimintaa omana yksikkönään, niin 1.8.2027 alkaen koulussa on lukuvuoden alkaessa 24 oppilasta, jotka opiskelevat yhdysluokassa 1-6. Koulussa on yksi luokanopettaja ja koulunkäynninohjaaja. Lisäksi erityisopettaja käy koululla kahtena päivänä viikossa. Opiskeluhuollon henkilöstön laskennallinen määrä koulussa olisi kuraattori n. 1krt/5vko, terveydenhoitaja n.1krt/4vko ja psykologi n. 1krt /6vko. Oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen saaminen vaarantuu, tukea tarvitsevien oppilaiden oikeudet eivät todennäköisesti toteudu, oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi vaarantuu ja turvallisen koulupäivän toteutuminen on iso haaste.

Perusopetuslain ja opetussuunnitelman toteutumiseksi, hyvinvoinnin edistämiseksi ja turvallisuuden varmistamiseksi on välttämätöntä, että Männikön koulun toiminta lakkaa 1.8.2027 alkaen ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu. Lisäksi kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi on vastuullista tiivistää palveluverkkoa ja ennakoida oppilasmäärien laskua. Vähentämällä koulujen määrää, opetusta voidaan toteuttaa taloudellisesti tehokkaammin ja samalla monipuolisemmin oppilaiden eduksi.

Männikön koulun oppilaiden mahdolliseksi tulevaksi lähikouluksi on kartoitettu Haapakosken ja Liuhtarin kouluja. Lisäksi on vertailtu mahdollisuutta siirtää Haapakosken koulun opetustoiminta Männikön koulun tiloihin. Kaikissa vaihtoehdoissa opetus ja oppimisen tuki voidaan järjestää lakisääteisesti ja tilat mahdollistavat monipuolisen toiminnan. Koulumatkojen pituus vertailtavien koulujen välillä eivät suuresti poikkea toisistaan. Koulukuljetuksessa olevien oppilaiden määrä lisääntyy joka tapauksessa, mutta eniten silloin, jos Haapakosken oppilaat siirtyvät Männikön kouluun.

Toteutetun kyselyn perusteella Haapakosken oppilaiden huoltajat toivovat lähikouluksi Liuhtarin koulua Männikön koulun sijasta, mikäli Haapakosken koulutoiminta lakkaa. Näin ollen Männikön koulun oppilasmäärä laskisi joka tapauksessa suhteellisen pian uudelleen alle kriittisen rajan, eikä opetussuunnitelman mukaista opetusta voitaisi enää taata.

26.10.2026 Materiaaliin lisätty liitteeksi Haapakosken koulun kuulemistilaisuuden materiaali sekä korjattu lause: Investointitarpeet Männikön koulun osalta ovat viiden vuoden aikana 450.000 euroa suuremmat kuin Haapakosken osalta. (Virheellinen luku oli 350.000 euroa).

Ehdotus
Esittelijä: Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Männikön koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.
2. Männikön koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Haapakosken koulu 1.8.2027 alkaen.
3. Männikön koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Päätös
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja alusti asiaa. Asiantuntijoina kuultiin opetuspäällikkö Carita Jussinmäkeä, rakennuttajainsinööri Jarmo Kivikangasta sekä hyvinvointikoordinaattori Riina Turjaa.

Keskustelun aikana lautakunnan jäsen Arttu Nikkari teki sivistys- ja hyvinvointijohtajan esityksestä poikkeavan ehdotuksen, jossa hän esitti, että:

1. Haapakosken koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.
2. Haapakosken koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Männikön koulu 1.8.2027 alkaen.
3. Haapakosken koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Perusteluina:

Maantieteellinen palveluverkon kattavuus: Männikön koulu on Lapuanjoen eteläpuolisen maaseutualueen ainoa koulupalvelupiste, jonka säilyttäminen estää palvelutyhjiön syntymisen. Kaupunginvaltuuston tuoreen linjauksen mukaisesti koulukohtaisista oppilasmäärärajoista on luovuttu, KV 8.12.2025 §92, KV 21.9.2026 §43.

Liuhtarin tilakapasiteetin optimointi: Huoltajakyselyn osoittaman tahdon perusteella osa oppilaista saattaa hakeutua toissijaisesti Liuhtarin kouluun, mikä korjaa Liuhtarin vajaakäyttöä ja nostaa sen käyttöastetta. Oppilaiden jakautuessa Männikön kouluun jäävä oppilaspohja riittää turvaamaan yksikön pedagogisesti ja taloudellisesti elinvoimaisen toiminnan 2030-luvulle saakka.

Investointien luonne ja kuntoluokitus: Koulujen kuntoluokitus on lähes sama, eikä Männikössä ole osoitettu poikkeuksellisia peruskorjaustarpeita, ja Skenarios-järjestelmän laskennalliset investoinnit ovat puhtaasti teoreettisia oletuksia, joita ei ole sisällytetty kaupungin sitovaan taloussuunnitelmaan, jolloin niitä ei voida käyttää lakkauttamisen taloudellisena perusteena.

Koulun tilat ja päiväautoliikenteen välttäminen: Koska Männikön koulussa on kaikki tarvittavat oppimistilat, oppilaiden ja opettajien koulupäivästä ei kulu aikaa ylimääräisiin ja kuormittaviin siirtymiin eikä erilliseen päiväautoliikenteeseen, mikä takaa ehyen ja yhtenäisen koulupäivän.

Luonnonympäristön pedagoginen arvo ja kouluviihtyvyys: Männikön koulun mäen päällä sijaitseva monipuolinen luonnonympäristö tarjoaa poikkeuksellisen virikkeelliset puitteet, jotka aktivoivat lasten omaehtoista liikkumista, luovuutta ja yhteisöllisyyttä oppitunneilla ja välitunneilla lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) havaintojen mukaisesti.

Lähikoulu ja perheiden valinnanvapaus: Lähikouluksi osoitetaan Männikön koulu, koska huoltajakyselyn perusteella merkittävä osa perheistä toivoo lapselleen kyläkoulua, jolloin Männikköön siirtyville oppilaille voidaan turvata lakisääteiset ja sujuvat koulukuljetukset. Toissijaista paikkaa taajaman Liuhtarin koulusta hakeville matka mahdollistuu puolestaan turvallisesti ja itsenäisesti valaistua pyörätietä pitkin.

Lautakunnan jäsenet Samuli Kylkisalo, Teija Ylimäki, Markku Mäenpää ja Eeva Jylhä kannattivat Arttu Nikkarin ehdotusta.

Keskustelun jälkeen sivistyslautakunnan puheenjohtaja totesi, että Arttu Nikkari on tehnyt Samuli Kylkisalon, Teija Ylimäki, Markku Mäenpään ja Eeva Jylhän kannattamana sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotuksesta eriävän ehdotuksen, joten asiassa suoritetaan avoin äänestys.

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattivat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattivat Arttu Nikkarin ehdotusta, äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhteensä kahdeksan ääntä, kolme JAA-ääntä ja viisi EI-ääntä. Äänestysluettelo liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että sivistyslautakunnan päätökseksi tulee Arttu Nikkarin ehdotus, jossa

1. Haapakosken koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.
2. Haapakosken koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Männikön koulu 1.8.2027 alkaen.

3. Haapakosken koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Eriävä mielipide
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mika Kamunen, lautakunnan puheenjohtaja Ilpo Ulvinen, lautakunnan varapuheenjohtaja Simo Ikola ja lautakunnan jäsen Marjo Lakso jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Kaupunginhallitus, 02.11.2026, § 331

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, mika.kamunen@lapua.fi
Satu Kankare, Kaupunginjohtaja, satu.kankare@lapua.fi

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
4 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
5 Kuulemistilaisuus 20.10.2026 Männikkö
6 Kuulemistilaisuus 20.10.2026 Haapakoski

Lapuan kaupungin tavoitteena on turvata lapsille ja nuorille laadukas, tasapuolinen ja turvallinen oppimisympäristö. Palveluverkkosuunnittelulla on varmistettu, että kaupungin palveluverkko vastaa nykyajan vaatimuksia ja on taloudellisesti kestävä myös tulevaisuudessa.

Palveluverkkosuunnittelu on ennakoivaa työtä, jolla vastataan yhteiskunnan ja väestörakenteen muutoksiin. Suunnittelun taustalla ovat vaikuttaneet erityisesti:

- **Syntyvyyden ja oppilasmäärien muutokset:** Oppilasennusteet ohjaavat tilojen ja resurssien tarvetta pitkällä aikavälillä.
- **Opetuksen laatu ja monipuolisuus:** Tavoitteena on varmistaa pedagogisesti laadukkaat opetusryhmät ja riittävät tukipalvelut jokaiselle oppilaalle.
- **Rakennusten kunto:** Tilojen tekninen elinkaari ja tarvittavat investoinnit ovat osa kokonaisarviointia.
- **Taloudellinen kestävyys:** Kaupungin resurssit kohdennetaan siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin koko kaupungin lapsia ja nuoria.

Lapuan kaupungin palveluverkkotyötä on ohjannut pyrkimys ennakoitavaan ja johdonmukaiseen toimintamalliin. Keskeisiä tavoitteita ovat:

Lapsen etu: Kaikessa suunnittelussa on painotettu lapsen oikeuksia ja hyvinvointia. Päätöksenteon tukena on käytetty lapsivaikutusten arviointia (LAVA).

Elinvoima ja saavutettavuus: Suunnittelussa on huomioitu lähipalveluiden alueellinen kattavuus ja vaikutukset eri asuinalueiden elinvoimaisuuteen.

Avoimuus ja tietoperusteisuus: Päätökset perustuvat kattavaan aineistoon, joka sisältää taloudelliset laskelmat, tilaselvitykset sekä vaikutusten ennakkoarvioinnit.

Toimintamalli: Lapualla noudatetaan valtuuston hyväksymiä linjauksia, jotka määrittelevät kriteerit palveluverkon rakenteen ja yksittäisten kohteiden tarkastelulle. Tämä varmistaa, että prosessi on kaikille osapuolille ja kuntalaisille selkeä ja ennustettava.

Palveluverkkosuunnittelu on jatkuva prosessi, jossa edetään valtuuston asettamien suuntaviivojen mukaisesti.

Lapuan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 21.9.2026 luopua koulukohtaisesta 35 oppilaan rajasta. Kouluverkon strateginen kehittäminen jatkuu osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa sekä maankäytön suunnittelua siten, että ne tukevat toisiaan. Tämä kehittämistyö kytketään osaksi seuraavan kaupunkistrategian valmistelua. Strategisen kehittämisen lähtökohtana kouluverkkoa tarkastellaan kolmena alueellisena kokonaisuutena:

1. Hellanmaa – Pouttu – Ritavuori, elinkeinopoliittinen painotus

2. Ruha – Alanurmo – keskusta – Liuhtari, asuntopoliittinen ja maankäytöllinen painotus

3. Tiistenjoki – Männikkö – Haapakoski, kylä-, yhteisö- ja maaseutupoliittinen painotus

Alueelliset kokonaisuudet ja niiden strategiset painotukset on otettu lähtökohdaksi kouluverkon pitkäjänteisessä kehittämisessä. Lapuan kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 86:sta voimaan jäi edelleen: Myös yksittäisten alakoulujen merkittävät investointitarpeet otetaan osaksi kokonaisarviointia. Tämä on myös huomioitu kokonaisarvioinnissa.

Tehdyssä esityksessä Männikön koulun lakkauttamiseksi on uusi lähikoulu osoitettu huomioiden kaupunginvaltuuston strategisen kehittämisen lähtökohdan mukainen alueellinen kokonaisuus sekä Männikön koulun huoltajien toivomus (Kyselyn tulosten perusteella Männikön huoltajista 65% toivoo oppilaiden lähikouluksi Haapakosken koulua ja 12% Liuhtarin koulua.) Näin ollen uudeksi lähikouluksi on esitetty Haapakosken koulua.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Männikön koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.

2. Männikön koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Haapakosken koulu 1.8.2027 alkaen.

3. Männikön koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Päätös
Kaupunginhallitus käsitteli tämän pykälän ja pykälän 332 yhtäaikaisesti. Kaupunginjohtaja alusti asiaa. Keskustelujen kuluessa kaupunginjohtaja teki muutetun esityksen. Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Männikön koulun toiminta lakkautuu 1.8.2028 alkaen.
2. Männikön koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Haapakosken koulu 1.8.2028 alkaen.
3. Männikön koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.
4. Kaupungin strategiaa 2027- laadittaessa Lapuan kaupunginvaltuusto ottaa huomioon Lapuan kaupungin ja kylien tulevaisuussopimushankkeen tuloksia.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun ehdotuksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 20.46 - 21.01 välisenä aikana.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 56

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
4 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
5 Kuulemistilaisuus 20.10.2026 Männikkö
6 Kuulemistilaisuus 20.10.2026 Haapakoski

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Männikön koulun toiminta lakkautuu 1.8.2028 alkaen.
2. Männikön koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Haapakosken koulu 1.8.2028 alkaen.
3. Männikön koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.
4. Kaupungin strategiaa 2027- laadittaessa Lapuan kaupunginvaltuusto ottaa huomioon Lapuan kaupungin ja kylien tulevaisuussopimushankkeen tuloksia.

Sivistyslautakunta, § 138,27.10.2026
Kaupunginhallitus, § 332,02.11.2026
Kaupunginvaltuusto, § 57, 16.11.2026

§ 57
Hellanmaan koulun toiminnan lakkauttaminen

LAPDno-2024-823

Sivistyslautakunta, 27.10.2026, § 138

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, mika.kamunen@lapua.fi
Carita Jussinmäki, Opetuspäällikkö, carita.jussinmaki@lapua.fi
Riina Turja, Hyvinvointikoordinaattori, riina.turja@lapua.fi
Tiina Lassila, Hallintosihteeri, tiina.lassila@lapua.fi
Mirva Korpi, Tekninen johtaja, mirva.korpi@lapua.fi

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
4 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
5 Kuulemistilaisuus 21.10.2026 Hellanmaa
6 Vastaesitys sivla 27.10.2026 §138 Teija Ylimäki
7 Eriävä mielipide sivla 27.10.206 §138 Teija Ylimäki
8 Eriävä mielipide sivla 27.10.2026 §138 Markku Mäenpää
9 Eriävä mielipide sivla 27.10.2026 §138 Arttu Nikkari

Lapuan kaupungin palveluverkkoa on käsitelty aikaisemmin seuraavissa kokouksissa:

Sivistyslautakunta, § 123,21.11.2024
Kaupunginhallitus, § 349,02.12.2024
Kaupunginvaltuusto, § 86,09.12.2024
Sivistyslautakunta, § 60,28.04.2025
Sivistyslautakunta, § 128,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 129,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 153,20.11.2025
Sivistyslautakunta, § 154,20.11.2025
Kaupunginhallitus, § 422,01.12.2025
Kaupunginhallitus, § 424,01.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 92,08.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 91,08.12.2025
Sivistyslautakunta, § 170,11.12.2025
Sivistyslautakunta, § 22,18.02.2026
Sivistyslautakunta, § 110,26.08.2026
Sivistyslautakunta, § 109,26.08.2026
Kaupunginhallitus, § 276,14.09.2026

Kaupunginhallitus, § 277,14.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 42,21.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 43,21.09.2026

Lisämateriaalia: Lapuan kaupungin kotisivut

Perustelut

Alakoulujen palveluverkon kokonaistilanne

Lapuan perusopetuksen palveluverkkoa on tarkasteltu kattavasti vuoden 2026 aikana kaikkien Lapuan alakoulujen osalta huomioiden pedagogiikka, hyvinvointi, kiinteistöt, henkilöstö, koulukuljetukset, käyttötalous, investoinnit sekä lapsivaikutukset.

Tarkastelun lopputulemana voidaan todeta, että alle 35 oppilaan koulut eivät ole pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisia. Jotta perusopetus voidaan järjestää kaikille oppilaille tasapuolisesti lain säätämällä tavalla, pedagogisesti laadukkaasti ja taloudellisesti kestävästi, tulee palveluverkkoa supistaa. Jo tällä hetkellä kaikki lapualaiset alakoululaiset mahtuisivat neljään suurimpaan alakouluun, mutta hyvinvointi- ja elinvoimanäkökulma puoltavat kyläkoulujen jatkumista.

Oppilasmäärän pieneneminen 50-60 oppilaalla vuosittain (viimeisin oppilasennuste 20.9.2026 liitteenä) ja kaupungin taloudellinen tilanne edellyttävät toimenpiteitä.

Tällä hetkellä Lapualla toimii 11 alakoulua, yksi yläkoulu ja yksi lukio. Lapuan alakoulujen sijainti karttapohjalla liitteenä. Alakoulujen täyttöaste on tällä hetkellä 30-80% ja täyttöaste pienenee edelleen oppilasmäärien vähentyessä.

Oppilasmääriä on seurattu säännönmukaisesti useamman kerran vuodessa ja oppilasennusteista on tiedotettu sivistyslautakunnalle sekä kouluille. Oppilasmäärien väheneminen on ollut ennakoitavissa jo useiden vuosien ajan.

Koulujen nykyiset oppilasmäärät sekä oppilasmääräennusteet lukuvuodelle 2027–2028:

koulu	**oppilasmäärä lv 2026-2027**	**oppilasennuste lv 2027-2028**
Alanurmon koulu	107	100
Haapakosken koulu	40	40
Hellanmaan koulu	25	26
Kauhajärven koulu	17	14
Keskuskoulu	266	242
Liuhtarin koulu	149	148
Männikön koulu	28	24
Poutun koulu	55	48
Ritavuoren koulu	192	192
Ruhan koulu	44	41
Tiistenjoen koulu	35	32

Kunnan taloudellinen tilanne ja sen kehitys

Suomessa on heikko taloussuhdanne: Suomen talous toipuu hitaasti ja työttömyys on korkealla (9,4%). Tämä vaikuttaa verotuloihin. Vuosi 2025 oli kuntataloudelle vaikea,

sillä verotuloennusteita on laskettu. Vuosi 2026 ei tuo helpotusta taloustilanteeseen. Myös kustannuspaineet kasvavat, sillä uusi kolmivuotinen palkkasopimus nostaa henkilöstökustannuksia. Lisäksi valtionosuuksien uudistus vuoden 2027 alusta vaikuttaa kuntien taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi. Talousarviovuodelle 2027 kaupungin säästötavoite on 3,7 miljoonaa euroa, josta sivistystoimen osuus on 2,06 miljoonaa euroa.

Ennusteiden mukaan alakoulujen oppilasmäärä vähenee Lapualla vuosittain n. 50 oppilaalla seuraavien kuuden vuoden aikana. Valtionosuus 7-12 vuotiaiden lasten osalta on vuonna 2026 8.172 euroa/lapsi. Lasten määrän väheneminen ja sen vaikutus Lapuan kaupungin saamaan valtionavustukseen on yli 400.000 euroa/vuosi.

Opetustoimen talousarviotilanne vuodelle 2027 ja taloudelliset perusteet palveluverkon tiivistämisen valmistelutyölle

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 17.8.2026 §221 hyväksynyt lautakuntakohtaiset toimintakateraamit ja säästötavoitteet:

SIVISTYS-LAUTAKUNTA	**TA 2026**	**Perusraami 2027**	**Muutos €**	**Säästötavoite**
	-23.004.400	-23.629.000	-624.600	-2.063.741

Talousarviosta eriteltynä alakoulujen osuus (opetustoiminta, ohjaajat ja sisäinen hallinto):

	TA 2026	**TA 2027**	**Muutossumma**
Toimintatuotot	1.034.978	932.900	102.078
Toimintakulut	-15.294.363	-15.563.300	-268.937
Toimintakate	-14.259.385	-14.630.400	-371.015

Vaikka kouluverkkoa tiivistettäisiin, valtionrahoituksen vähentyessä säästöjä tulee hakea kaikesta opetuksesta = opetettavien tuntien määrä, luokkakokojen kasvattaminen, kyläkoulujen positiivisen syrjinnän lopettaminen (tuntikehyksen myöntäminen samalla kertoimella kuin isommille kouluille). Kaikkein pienemmillä kouluilla (alle 35 oppilasta) vaarantuu suuresti mahdollisuus toteuttaa opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemä päätös:

Kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 86 päättämästä koulukohtaisesta oppilasmäärärajasta luovutaan.

Tämän vuoksi Lapuan kouluverkon strateginen kehittäminen käynnistetään osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa sekä maankäytön suunnittelua. Tavoitteena on kehittää kouluverkkoa ja sen ympärillä olevia alueita pitkäjänteisesti siten, että kouluverkkoa koskevat ratkaisut ja kaupungin muu strateginen kehittäminen tukevat toisiaan. Työ kytketään seuraavan kaupunkistrategian valmisteluun.

Strategisen kehittämisen lähtökohtana kouluverkkoa tarkastellaan kolmena alueellisena kokonaisuutena:
1. Hellanmaa-Pouttu-Ritavuori, elinkeinopoliittinen painotus
2. Ruha-Alanurmo-keskusta-Liuhtari, asuntopoliittinen ja maankäytöllinen painotus
3. Tiistenjoki-Männikkö-Haapakoski, kyläyhteisö- ja maaseutupoliittinen painotus

Alueelliset kokonaisuudet ja niiden strategiset painotukset otetaan lähtökohdaksi kouluverkon pitkäjänteisessä kehittämisessä ja seuraavan kaupunkistrategian valmistelussa.

Sivistyslautakunnan kokouksessa 23.9.2026 § 126 Muut asiat, kohdassa kolme, todetaan seuraavaa:

Sivistyslautakunnan talousarvion 2027 laadinta edellyttää löytämään yli kahden miljoonan euron säästöt. Rakennemuutokset alakoulujen palveluverkossa mahdollistavat merkittävän säästöpotentiaalin. Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemä päätös mahdollistaa edelleen, että palveluverkkoon voidaan tehdä muutoksia. Tämän johdosta valmistelut päätöksenteon tueksi, koskien Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen mahdollista lakkauttamista 1.8.2027 alkaen, aloitetaan. Valmistelut sekä päätökset pyritään saamaan valmiiksi syksyn 2026 aikana.

Tällä hetkellä talousarvioesitykseen on jo sisällytetty kaupungin kolmen pienimmän koulun lakkauttaminen. Tällä toimenpiteellä ei vielä saavuteta sivistyslautakunnalle asetettuja säästötavoitteita. Säästötavoitteesta puuttuu edelleen lähes 1,9 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus palautti kokouksessaan 19.10.2026 §309 talousarvion uudelleen valmisteluun. Mahdollista on, että nyt lakkautettavaksi esitettävien koulujen lisäksi tulee harkittavaksi muidenkin koulujen toiminnan lakkauttaminen säästötavoitteisiin pääsemiseksi.

Koulutoiminnan lakkauttamisen valmistelu

Yksittäisen koulun lakkauttamisen valmistelut pohjautuvat aiempaan vuosien 2025–2026 palveluverkkoselvitykseen, jota on täsmennetty ajantasaisella numeerisella tiedolla sekä kuulemisilla.

Talousarvioesityksen valmistelu vuodelle 2027 on tuonut lisäpainetta taloudellisesta näkökulmasta palveluverkon supistamiselle. Pienimmät koulut ovat oppilaskohtaiselta hinnaltaan kalleimpia ylläpitää ja lisäksi resurssien väheneminen taloudellisten syiden vuoksi vaarantaa perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisen. Näistä lähtökohdista on aloitettu valmistelut päätöksenteon tueksi palveluverkon muutokseen koskien Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen mahdollista lakkauttamista 1.8.2027 alkaen.

Prosessi on edennyt seuraavasti:

Alakoulujen rehtoreita on tiedotettu lakkauttamisten valmisteluiden aloittamisesta 30.9.2026 ja aiheesta on lähtenyt seuraava yleistiedote opetushenkilöstölle sekä huoltajille Wilman/Daisyn kautta 1.10.2026:

Perusopetuksen toteuttaminen lain säätämällä tavalla, pedagogisesti laadukkaasti ja taloudellisesti kestävästi vaatii Lapuan alakoulujen palveluverkon supistamista. Perustellusti alle 35 oppilaan kouluilla edellä mainitut kriteerit eivät täyty (vrt. Lapuan kaupungin

palveluverkkosuunnitelma 2026). Tämän vuoksi sivistyslautakunnalle tullaan esittämään pienimpien yksiköiden lakkauttamista 1.8.2027 alkaen.

Valmistelussa on Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen lakkauttaminen. Sivistyslautakunnan ponsiesityksestä johtuen valmistelussa on myös Haapakosken ja Männikön koulujen yhdistäminen siten, että koulutoiminta järjestetään fyysisesti Männikön koulun tiloissa.

Ennen päätösesitystä kuullaan oppilaita, huoltajia ja kyläyhteisöjä. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointijohtaja on tehnyt päätöksen yt-menettelyn käynnistämisestä Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen vakituista opetushenkilöstöä koskien.

Oppilaille järjestetään vierailu mahdollisilla uusilla kouluilla ja he käyvät oman opettajan johdolla keskustelun uuteen kouluun siirtymisen herättämistä ajatuksista. Lisäksi kysytään huoltajien näkemystä tulevasta uudesta koulusta erillisellä kyselyllä. Kysely suunnataan niin nykyisten oppilaiden huoltajille kuin vasta varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten huoltajille, ja siitä tiedotetaan erikseen.

Avoimet kuulemistilaisuudet järjestetään seuraavasti:

ti 20.10.2026 klo 17:00 Männikön koulu

ti 20.10.2026 klo 19:00 Haapakosken koulu

ke 21.10.2026 klo 17:00 Kauhajärven koulu

ke 21.10.2026 klo 19:00 Hellanmaan koulu

Valmistelu etenee päätöksentekoon sivistyslautakunnan edelleen kaupunginhallitukselle 2.11.2026 ja kaupunginvaltuustolle kokoukseen 27.10.2026 ja siitä 9.11.2026. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää lakkauttaa koulun, kevään 2027 aikana toteutetaan suunnitelmallista yhteistyötä koulujen kesken, jotta siirtymä uuteen kouluun on mahdollisimman sujuva koulutyön alkaessa syksyllä 2027.

Wilma/Daisy-tiedotuksen lisäksi prosessista on tiedotettu kaupungin verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Yhteistoimintaneuvottelut opetushenkilöstön osalta on käyty 7. - 21.10.2026 välisenä aikana.

Kartoitus Hellanmaan koulun osalta päätöksenteon tueksi

Hellanmaan koulun oppilasmäärät sekä oppilasmääräennusteet lukuvuodelle 2026–2032:

LUKUVUOSI	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1-6 luokat
26-27	4	3	3	4	8	3	25
27-28	4	4	3	3	4	8	26
28-29	2	4	4	3	3	4	20
29-30	1	2	4	4	3	3	17
30-31	2	1	2	4	4	3	16
31-32	3	2	1	2	4	4	16

Hellanmaan koulukiinteistön nykykunto

Hellanmaan koulurakennus on valmistunut vuonna 1955, ja sitä on laajennettu monitoimisalilla vuonna 1978. Lisäksi koulun alueella sijaitsee vuonna 1988 valmistunut varastorakennus.

Viimeisten 10 vuoden aikana kouluun tehdyistä investoinneista merkittävimpiä ovat olleet keittiön saneeraus sekä salaoja- ja sadevesijärjestelmän uusiminen. Seuraavan viiden vuoden aikana Hellanmaan koulun investointitarve on yhteensä noin 220.000 €. Keskeisimmät korjauskohteet ovat ikkunoiden uusiminen, ilmanvaihdon muutostyöt sekä julkisivujen korjaustyöt.

Tiloissa voidaan järjestää opetus ja ruokahuolto tarkoituksenmukaisesti.

Koulutilojen käyttö muuhun kuin opetustarkoitukseen

Hellanmaan koulun iltakäyttö: tuolijumppa viikoittain, 2-3 pelivuoroa viikossa (sähly, sulkapallo, pesäpallo, koripallo) talvikaudella.

Pedagogiset seikat

Pienten ja isojen koulujen eroavaisuuksien vertailu pedagogisesta näkökulmasta tuo esiin, että molemmilla koulutyypeillä on omat vahvuutensa ja heikkoutensa, esimerkiksi yhteisöllisyyden, opetusryhmien koon ja opetuksen järjestämisen suhteen.

Pienissä kouluissa yhteisöllisyys on tiivistä ja opettajan vastuu laajempi, kun taas isoissa kouluissa opetusryhmät ovat usein homogeenisempia ja resurssit monipuolisempia. Lisäksi eroja on havaittavissa henkilöstön monipuolisuudessa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamismahdollisuuksissa. Eroja ilmenee myös valinnaisaineiden tarjonnassa ja eriyttämiseen käytettävissä olevassa ajassa.

Yli 35 oppilaan kouluilla voidaan tämänhetkisillä taloudellisilla resursseilla vielä varmistaa opetussuunnitelman mukainen opetus (tarkoituksenmukainen laadukas pedagogiikka, tuen antaminen, opiskeluhuolto, turvallisuus).

Arvio koulun rakenteesta lv.2027-2028

Mikäli Hellanmaan koulun jatkaa toimintaa omana yksikkönään, niin 1.8.2027 alaken koulussa on lukuvuoden alkaessa 26 oppilasta, jotka opiskelevat yhdysluokassa 1-6. Koulussa on yksi luokanopettaja ja koulunkäynninohjaaja. Lisäksi erityisopettaja käy koululla kolmena päivänä viikossa. Opiskeluhuollon henkilöstön laskennallinen määrä koulussa olisi kuraattori n. 1krt/5vko, terveydenhoitaja n.1krt/4vko ja psykologi n. 1krt /6vko. Oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen saaminen vaarantuu, tukea tarvitsevien oppilaiden oikeudet eivät todennäköisesti toteudu, oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi vaarantuu ja turvallisen koulupäivän toteutuminen on iso haaste.

Henkilöstösuunnitelma opetushenkilökunnan osalta

Mikäli koulun toiminta lakkautuu, opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia. Yhteistoimintaneuvottelut on käyty 7.-21.10.2026 välisenä aikana.

Koulukuljetukset

Lapuan kaupungin koulukuljetukset ovat edellisen kerran kilpailutettu lukuvuodelle 2021 - 2022 mallilla (3+1+1) ja olivat voimassa vielä lukuvuoden 2025–2026. Lapuan kaupunginhallitus teki kokouksessaan 30.3.2026 §112 päätöksen hankkia koulukuljetukset lukuvuodelle 2026-2027 suorahankintana. Uusi koulukuljetuskilpailutus tehdään kevään 2027 aikana ja se tulee voimaan lukuvuodesta 2027–2028 alkaen. Tulevassa kilpailutuksessa otetaan huomioon mahdolliset palveluverkon muutokset sisältäen perusopetuslain mukaiset odotusten ja kuljetusten aikaiset maksimiajat (alakoululaisilla 2,5 h).

Taloudelliset vaikutukset

Hellanmaan koulun oppilaskohtainen hinta on noussut korkeaksi pienen oppilasmäärän ja koulurakennuksen matalan täyttöasteen vuoksi.

Kaavio oppilaskohtaisista kustannuksista liitteenä olevassa kuulemistilaisuuden materiaalissa.

Mikäli koulutoiminta lakkautuu Hellanmaan koululla, ovat säästöt käyttötaloudessa yhteensä n.134.400€/vuosi. Vuosittainen säästö koostuu opetuksen osuudesta (n. 62.400€) ja teknisen toimen osuudesta (n. 99.000€). Lisäkustannuksia tuovat koulukuljetukset arviolta (n. 27.000€).

Vuoteen 2036 mennessä suunniteltu investointien määrä on 212.300€. Yhdeksän vuoden aikana 1.1.2028-31.12.2036 kokonaissäästö käyttötaloudessa olisi n. 1.421.900 €.

Lähikoulun osoittamismenettely / mahdollisten uusien lähikoulujen vertailu

Mikäli Hellanmaan koulun toiminta lakkautuu, opetuksen järjestäjä (Lapuan kaupunki) osoittaa Hellanmaan koulun oppilaille lähikoulun Lapualta 1.8.2027 alkaen. Huoltajat voivat edelleen ilmoittaa lapsen myös toissijaiseen kouluun, mutta tällöin huoltajat vastaavat itse koulukuljetuksesta.

Kartoituksen yhteydessä Hellanmaan koulun oppilaiden osalta on vertailtu kahta eri lähikouluvaihtoehtoa. Ne ovat Poutun ja Ritavuoren koulut. Koulut ovat valikoituneet lähikouluvaihtoehdoiksi maantieteellisen sijaintinsa perusteella sekä siten, että vertailussa on kyläkoulu ja taajaman koulu.

Pouttu

Poutun koulun päärakennus on valmistunut vuonna 1928 ja pihapiirissä sijaitseva talousrakennus vuonna 1956. Viimeisten 10 vuoden aikana koulurakennukseen on investoitu noin 60.000 euroa. Investoinnit ovat kohdistuneet lähinnä pieniin tilamuutoksiin ja pintaremontteihin.

Seuraavan viiden vuoden aikana Poutun koulun investointitarve on yhteensä noin 200.000 euroa. Keskeisimmät korjauskohteet ovat rakennusautomaation saneeraus, julkisivun kunnostus sekä LVI-järjestelmien uusiminen.

Poutun koulussa on tilaa n. 78 oppilaalle, joten Hellanmaan oppilaat mahtuvat tiloihin hyvin. Opetuksen järjestämiseksi kouluun tarvitaan yksi uusi luokanopettaja. Taito- ja taitoaineiden opettamiseen löytyvät tilat ja välineet paitsi sisäliikunnan osalta. Sisäliikuntatunnit toteutetaan Ritavuorella tai urheilutalolla. Matkat kuljetaan

päiväautolla. Koululla on myönteisiä kokemuksia lähiympäristön sisäliikuntatilojen käytöstä. Koulussa on uudistettu jakelukeittiö ja ruokala. Piha-alue on monipuolinen. Tämän hetkisen tilanteen mukaan, kaikki Hellanmaan koulun nykyiset oppilaat kuuluisivat koulukuljetuksen piiriin.

Yhdistetty oppilasennuste vuosille 2027-2032

Hellanmaa, Pouttu

	1	2	3	4	5	6	yht.
27-28	9	8	12	13	18	14	74
28-29	11	9	8	12	13	18	71
29-30	11	11	9	8	12	13	64
30-31	13	11	11	9	8	12	64
31-32	11	13	11	11	9	8	63

Mikäli Hellanmaan koulun oppilaat siirtyvät Poutun kouluun, oppilasennuste pysyy pedagogisesta näkökulmasta tarkasteltuna toimivana koko olemassa olevan ennusteen ajan. Ritavuoren koulu jää vajaakäytölle.

Ritavuori

Ritavuoren koulu- ja päiväkotikokonaisuus on nykyaikainen uudisrakennuskohde. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa elokuussa 2020 otettiin käyttöön alakoulu- ja esiopetustilat. Kokonaisuus täydentyi maaliskuussa 2023, jolloin uusi päiväkotirakennus aloitti toimintansa samalla tontilla. Seuraavan viiden vuoden aikana Ritavuoren koululla ei ole investointitarvetta.

Ritavuoren koulussa on tilaa n. 280 oppilaalle, joten Hellanmaan oppilaat mahtuvat tiloihin hyvin. Taito- ja taideaineiden opetukseen löytyvät uudet tilat ja välineet. Piha-alue on monipuolinen. Koulun yhteydessä toimii keskuskeittiö ja koulussa on ruokala. Tämän hetkisen tilanteen mukaan, kaikki Hellanmaan koulun nykyiset oppilaat kuuluisivat koulukuljetuksen piiriin.

Yhdistetty oppilasennuste vuosille 2027-2032

Hellanmaa, Ritavuori

	1	2	3	4	5	6	yht.
27-28	30	38	35	31	39	45	218
28-29	32	30	38	35	31	39	205
29-30	31	32	30	38	35	31	197
30-31	21	31	32	30	38	35	187
31-32	16	21	31	32	30	38	168

Hellanmaan oppilaiden siirtymisestä huolimatta Ritavuoren koulu jää vajaakäytölle.

Huoltajien näkemys lähikoulusta

Huoltajien näkemystä mahdollisesta uudesta lähikoulusta kartoitettiin kyselyn avulla, joka teetettiin Webropol-muotoisena ajalla 2.-22.10.2026. Kyselystä tiedotettiin huoltajia Wilman ja Daisyn kautta seuraavasti:

Hyvät huoltajat,

Kaupungissamme selvitetään parhaillaan Lapuan perusopetuksen palveluverkon tulevaisuutta ja pohditaan kaikkein pienimpien koulujen mahdollista sulkemista. Mitään lopullisia päätöksiä koulujen tulevaisuudesta ei ole tehty.

Teemme alustavaa kartoitusta koulupiirin alueen huoltajien toiveista uuden koulun suhteen, mikäli lapsenne nykyisen koulun toiminta päättyisi. Kysely on suunnattu Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen nykyisten oppilaiden huoltajille sekä kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten huoltajille kyseisissä koulupiireissä. Tavoitteenamme on ensisijaisesti pystyä sijoittamaan kaikki saman koulupiirin oppilaat samaan uuteen kouluun. Tämä pohjautuu myös aiemmissa lasten kuulemisissa esiin nousseeseen vahvaan toiveeseen siitä, että tuttujen kavereiden kanssa voitaisiin jatkaa koulupolkua yhdessä.

Huomioittehan, että tämä kysely on alustava kartoitus toiveistanne. Lopulliseen lähikoulun määräytymiseen vaikuttavat toiveiden lisäksi myös muut tekijät, kuten pedagogiset seikat, koulutilojen riittävyys ja oppilaskuljetusten reitit.

Kyselyn tulosten perusteella Hellanmaan huoltajista 41% toivoo oppilaiden lähikouluksi Poutun koulua ja 14% Ritavuoren koulua. Muun vaihtoehdon valitsisi huoltajista 45%. Muina vaihtoehtoina on mainittu Keskuskoulu, Ylihärmä/Kauhava, Haapakosken koulu ja ei väliä.

Kuulemisissa esiin nousi, että lakkauttamisen pelätään pysäyttävän kylän myönteisen kehityksen ja paluumuuton sekä heikentävän yhteisöllisyyttä ja harrastusmahdollisuuksia. Arjessa huolta aiheuttavat pitkät bussimatkat ja vaaralliset maantieosuudet, mutta isommassa koulussa nähdään myös etuja, kuten monipuolisemmat tilat, erikoisluokat ja laajemmat vertaisryhmät.

Kyselyn avoimia palautteita on hyödynnetty lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportin materiaalina.

Arviointi päätösehdotusten vaikutuksista, muun muassa lapsiin kohdistuvista vaikutuksista

Päätöksenteon tueksi on laadittu Haapakosken, Hellanmaan, Kauhajärven ja Männikön koulujen lakkauttamisen valmisteluun kuuluva lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti. Raportti syventää aiempaa lapsivaikutusten arvioinnin raporttia koko perusopetuksen palveluverkon osalta ja tarkastelee vaikutuksia oppilaisiin, huoltajiin ja kyläyhteisöihin kuulemisten ja kyselyiden pohjalta.

Kuulemisten perusteella koululla on suuri merkitys kylien elinvoimalle, perheiden arjen sujuvuudelle ja lasten turvallisuudentunteelle. Samalla kuulemisissa nousi esiin toive nykyistä laajemmista vertaisryhmistä ja kaveripiireistä, minkä lisäksi lapset näkivät suuremmissa kouluissa runsaasti myönteisiä puolia, kuten monipuoliset opetus- ja leikkitilat.

Skenaariotarkastelussa tunnistettiin, että nykytilan säilyttäminen turvaa tutun arjen, lähipalvelut ja kylien elinvoiman, mutta ylläpitää palveluverkon taloudellisia ja rakenteellisia haasteita sekä perheiden epätietoisuutta. Toiseen pienempään kouluun siirtyminen säilyttää pienen kouluyhteisön edut, mutta siihen liittyy riski ratkaisun

väliaikaisuudesta, tilojen toimivuudesta sekä koulumatkojen turvallisuudesta. Suurempaan kouluun siirtyminen tarjoaa nykyaikaiset tilat, laajemmat vertaisryhmät ja pysyvyyttä koulupolulle, mutta aiheuttaa eniten muutoskuormitusta, pidentää koulumatkoja ja heikentää välillisesti kylien elinvoimaa.

Ratkaisusta riippumatta jatkovalmistelussa on varmistettava koulumatkojen turvallisuus ja kuljetukset, yksilöllinen tuki siirtymävaiheessa, luottamusta rakentava viestintä sekä päätöksenteon pitkäjänteisyys. Osallistamisaineistoa tulee päätöksenteossa tarkastella rinnakkain pedagogisten selvitysten ja laajemman palveluverkkoraportin kanssa.

Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti liitteenä.

Johtopäätökset

Kaupungin lakisääteinen tehtävä on toteuttaa perusopetusta perusopetuslain ja -asetuksen sekä opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaiden tulee saada joka päivä opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä opiskeluhuollon palveluita. Opetusryhmät tulee muodostaa tarkoituksenmukaisesti ja koulussa tulee olla riittävä määrä opetushenkilöstöä.

Kaupungin tämänhetkisessä taloustilanteessa sivistystoimelle suunnatulla resurssilla edellä mainittuja tavoitteita ei pystytä toteuttamaan kaupungin pienimmissä kouluissa. Pienemmät yksiköt vaativat toimiakseen suhteessa isommat resurssit kuin isommat koulut, joissa saman resurssin suuntaaminen laajemmalle oppilasmäärälle on tehokkaampaa tuottaen monipuolisempia palveluita. Alle 35 oppilaan kouluissa ryhmistä muodostuu liian heterogeenisia, jotta opettajalla olisi mahdollisuus antaa kaikille oppilaille heidän tarvitsemaansa opetussuunitelman mukaista opetusta. Pienillä kouluilla ei voida tarjota tukea tarvitseville oppilaille kaikkia oppilaskohtaisen tuen muotoja (erityisluokanopettajan opetus). Hyvinvointialueen tuottamat opiskeluhuollon palvelut jäävät hyvin vähäisiksi pienillä kouluilla, sillä palvelua kohdennetaan ensisijaisesti laskennallisin perustein.

Kaiken kaikkiaan suuremmissa yksiköissä oppilaille voidaan tarjota monipuolisemmat ja tiiviimmät oppimisen tuen, erityisopetuksen sekä opiskeluhuollon palvelut. Lisäksi isommissa kouluissa opetusryhmät muodostuvat pääasiallisesti samanikäisistä lapsista, mikä antaa opettajalle enemmän aikaa yksilölliselle eriyttämiselle sekä vältetään opetussuunnitelman vaarantuminen erittäin pienten koulujen moniasteisissa yhdysluokissa. Suurempi kouluyhteisö myös laajentaa lasten sosiaalisia verkostoja, tarjoaa enemmän kaverivaihtoehtoja sekä tukee paremmin vähemmistöryhmien vertaistuen saantia.

Opettajat toivovat kouluyhteisöltä ensisijaisesti yhteistyötä muiden opettajien kanssa sekä tuen resursseja. Nämä molemmat vaarantuvat kouluyhteisön ollessa liian pieni. Hyvin pienessä kouluyhteisössä vastuut kasautuvat yksittäisille opettajille työkuorman kasvaessa suureksi. Aikuisten määrän ollessa koululla vähäinen, myös turvallisuusriskit kasvavat (valvonnan järjestäminen välitunneilla, siirtymissä ym.).

Mikäli Hellanmaan koulu jatkaa toimintaa omana yksikkönään, niin 1.8.2027 alkaen koulussa on lukuvuoden alkaessa 26 oppilasta, jotka opiskelevat yhdysluokassa 1-6. Koulussa on yksi luokanopettaja ja koulunkäynninohjaaja. Lisäksi erityisopettaja käy

koululla kolmena päivänä viikossa. Opiskeluhuollon henkilöstön laskennallinen määrä koulussa olisi kuraattori n. 1krt/5vko, terveydenhoitaja n.1krt/4vko ja psykologi n. 1krt /6vko. Oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen saaminen vaarantuu, tukea tarvitsevien oppilaiden oikeudet eivät todennäköisesti toteudu, oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi vaarantuu ja turvallisen koulupäivän toteutuminen on iso haaste.

Perusopetuslain ja opetussuunnitelman toteutumiseksi, hyvinvoinnin edistämiseksi ja turvallisuuden varmistamiseksi on välttämätöntä, että Hellanmaan koulun toiminta lakkaa 1.8.2027 alkaen ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu. Lisäksi kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi on vastuullista tiivistää palveluverkkoa ja ennakoida oppilasmäärien laskua. Vähentämällä koulujen määrää, opetusta voidaan toteuttaa taloudellisesti tehokkaammin ja samalla monipuolisemmin oppilaiden eduksi.

Hellanmaan koulun oppilaiden mahdolliseksi tulevaksi lähikouluksi on kartoitettu Poutun ja Ritavuoren kouluja. Molemmissa vaihtoehdoissa opetus ja oppimisen tuki voidaan järjestää lakisääteisesti ja tilat mahdollistavat monipuolisen toiminnan. Koulumatkojen pituus vertailtavien koulujen välillä eivät suuresti poikkea toisistaan. Poutun kouluun siirtymistä puoltavat huoltajien näkemykset sekä mahdollisuus säilyttää kyläkoulu.

Ehdotus
Esittelijä: Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Hellanmaan koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.
2. Hellanmaan koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Poutun koulu 1.8.2027 alkaen.
3. Hellanmaan koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Päätös
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja alusti asiaa. Asiantuntijoina kuultiin opetuspäällikkö Carita Jussinmäkeä, rakennuttajainsinööri Jarmo Kivikangasta sekä hyvinvointikoordinaattori Riina Turjaa.

Keskustelun aikana lautakunnan jäsen Teija Ylimäki teki sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotuksesta poikkeavan esityksen, jossa hän esitti Hellanmaan koulun lakkauttamismenettelyyn kolmen vuoden jatkoaikaa.

Koulun toiminta jatkuisi vielä lukuvuoden 2029–2030 kahdella luokanopettajalla. Keväällä 2029 suoritetaan kattava väliarviointi, jossa tarkastellaan Hellanmaan koulun oppilasmäärän kehitystä ja alueen lapsiperhekehitystä. Mikäli oppilasmäärän lasku on saatu pysäytettyä tai oppilasmäärä on kääntynyt nousuun suhteessa vuoden 2026 ennusteisiin, koulun toimintaa jatketaan toistaiseksi. Mikäli oppilasmäärä laskee merkittävästi ennusteiden mukaisesti eikä edellytyksiä toiminnan jatkamiselle arvioida olevan, kouluverkkoratkaisut kyseisen alueen osalta tuodaan uudelleen

päätöksentekoon syksyllä 2029 siten, että mahdolliset muutokset astuvat voimaan aikaisintaan 1.8.2030.

Perustelut:

1. Valmistelussa ei ole otettu huomioon riittävästi kaupunginvaltuuston 8.12.2025 tekemää päätöstä, jonka mukaan päätöksenteon tueksi tulee laatia erillinen skenaariopohjainen vaikutusarvio, jossa arvioidaan koulun lakkautumisen vaikutuksia kylän ja yritysalueen elinvoimaan, asukas- ja lapsiperhekehitykseen, Lapuan kokonaisvetovoimaan ja elinvoimaan ja koko perusopetuksen palveluverkon toimivuuteen ja tasapainoon, mikäli koulun sulkeminen nousee vaihtoehdoksi.

2. Valmistelussa ei ole otettu huomioon riittävästi kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemää päätöstä, jonka mukaan Lapuan kouluverkon strateginen kehittäminen käynnistetään osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa ja maankäytön suunnittelua. Hellanmaan tarkastelussa painotuksena elinkeinopoliittinen painotus.

3. Hellanmaa on tänä syksynä lähtenyt toteuttamaan kaksivuotista Leader-hanketta Tervetuloa kylään! Hankkeen tavoitteena on tuoda Hellanmaalle näkyvyyttä, yhteisöllisyyttä ja tätä kautta uusia asukkaita. Hankkeessa tehdään kylälle uudet nettisivut, some-markkinointia, tapahtumia sekä kartoitetaan myytävät ja vuokrattavat talot ja tontit kylältä. Tämän hankkeen toteutumiselle ja vaikutukselle on annettava aikaa, koska se merkittävä Hellanmaan alueen kehittämisen kannalta.

Lautakunnan jäsen Markku Mäenpää kannatti Teija Ylimäen ehdotusta.

Keskustelun jälkeen sivistyslautakunnan puheenjohtaja totesi, että Teija Ylimäki on Markku Mäenpään kannattamana tehnyt sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotuksesta eriävän esityksen, joten asiassa suoritetaan avoin äänestys.

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattivat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattivat Teija Ylimäen ehdotusta, äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhteensä kahdeksan ääntä, viisi JAA-ääntä ja kolme EI-ääntä. Äänestysluettelo liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että sivistyslautakunnan päätökseksi tulee sivistys- ja hyvinvointijohtajan esitys.

Eriävä mielipide
Lautakunnan jäsenet Arttu Nikkari, Teija Ylimäki, Markku Mäenpää jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Kaupunginhallitus, 02.11.2026, § 332

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Kamunen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, mika.kamunen@lapua.fi

Satu Kankare, Kaupunginjohtaja, satu.kankare@lapua.fi

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
4 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
5 Kuulemistilaisuus 21.10.2026 Hellanmaa

Lapuan kaupungin tavoitteena on turvata lapsille ja nuorille laadukas, tasapuolinen ja turvallinen oppimisympäristö. Palveluverkkosuunnittelulla on varmistettu, että kaupungin palveluverkko vastaa nykyajan vaatimuksia ja on taloudellisesti kestävä myös tulevaisuudessa.

Palveluverkkosuunnittelu on ennakoivaa työtä, jolla vastataan yhteiskunnan ja väestörakenteen muutoksiin. Suunnittelun taustalla ovat vaikuttaneet erityisesti:

- **Syntyvyyden ja oppilasmäärien muutokset:** Oppilasennusteet ohjaavat tilojen ja resurssien tarvetta pitkällä aikavälillä.
- **Opetuksen laatu ja monipuolisuus:** Tavoitteena on varmistaa pedagogisesti laadukkaat opetusryhmät ja riittävät tukipalvelut jokaiselle oppilaalle.
- **Rakennusten kunto:** Tilojen tekninen elinkaari ja tarvittavat investoinnit ovat osa kokonaisarviointia.
- **Taloudellinen kestävyys:** Kaupungin resurssit kohdennetaan siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin koko kaupungin lapsia ja nuoria.

Lapuan kaupungin palveluverkkotyötä on ohjannut pyrkimys ennakoitavaan ja johdonmukaiseen toimintamalliin. Keskeisiä tavoitteita ovat:

Lapsen etu: Kaikessa suunnittelussa on painotettu lapsen oikeuksia ja hyvinvointia. Päätöksenteon tukena on käytetty lapsivaikutusten arviointia (LAVA).

Elinvoima ja saavutettavuus: Suunnittelussa on huomioitu lähipalveluiden alueellinen kattavuus ja vaikutukset eri asuinalueiden elinvoimaisuuteen.

Avoimuus ja tietoperusteisuus: Päätökset perustuvat kattavaan aineistoon, joka sisältää taloudelliset laskelmat, tilaselvitykset sekä vaikutusten ennakkoarvioinnit.

Toimintamalli: Lapualla noudatetaan valtuuston hyväksymiä linjauksia, jotka määrittelevät kriteerit palveluverkon rakenteen ja yksittäisten kohteiden tarkastelulle. Tämä varmistaa, että prosessi on kaikille osapuolille ja kuntalaisille selkeä ja ennustettava.

Palveluverkkosuunnittelu on jatkuva prosessi, jossa edetään valtuuston asettamien suuntaviivojen mukaisesti.

Lapuan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 21.9.2026 luopua koulukohtaisesta 35 oppilaan rajasta. Kouluverkon strateginen kehittäminen jatkuu osana kaupungin elinkeino-, asunto- ja maaseutupolitiikkaa sekä maankäytön suunnittelua siten, että ne tukevat toisiaan. Tämä kehittämistyö kytketään osaksi seuraavan kaupunkistrategian valmistelua. Strategisen kehittämisen lähtökohtana kouluverkkoa tarkastellaan kolmena alueellisena kokonaisuutena:

1. Hellanmaa – Pouttu – Ritavuori, elinkeinopoliittinen painotus

2. Ruha – Alanurmo – keskusta – Liuhtari, asuntopoliittinen ja maankäytöllinen painotus

3. Tiistenjoki – Männikkö – Haapakoski, kylä-, yhteisö- ja maaseutupoliittinen painotus

Alueelliset kokonaisuudet ja niiden strategiset painotukset on otettu lähtökohdaksi kouluverkon pitkäjänteisessä kehittämisessä. Lapuan kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 86:sta voimaan jäi edelleen: Myös yksittäisten alakoulujen merkittävät investointitarpeet otetaan osaksi kokonaisarviointia. Tämä on myös huomioitu kokonaisarvioinnissa.

Tehdyssä esityksessä Hellanmaan koulun lakkauttamiseksi on uusi lähikoulu osoitettu huomioiden kaupunginvaltuuston strategisen kehittämisen lähtökohdan mukainen alueellinen kokonaisuus sekä Hellanmaan koulun huoltajien toivomus (Kyselyn tulosten perusteella Hellanmaan huoltajista 41% toivoo oppilaiden lähikouluksi Poutun koulua ja 14% Ritavuoren koulua. Muun vaihtoehdon valitsisi huoltajista 45%. Muina vaihtoehtoina on mainittu Keskuskoulu, Ylihärmä/Kauhava, Haapakosken koulu ja ei väliä.) Näin ollen uudeksi lähikouluksi on esitetty Poutun koulua.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Hellanmaan koulun toiminta lakkautuu 1.8.2027 alkaen.

2. Hellanmaan koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Poutun koulu 1.8.2027 alkaen.

3. Hellanmaan koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.

Päätös
Kaupunginhallitus käsitteli tämän pykälän ja pykälän 331 yhtäaikaisesti. Kaupunginjohtaja alusti asiaa. Keskustelujen kuluessa kaupunginjohtaja teki muutetun esityksen. Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Hellanmaan koulun toiminta lakkautuu 1.8.2028 alkaen.
2. Hellanmaan koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Poutun koulu 1.8.2028 alkaen.
3. Hellanmaan koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.
4. Kaupungin strategiaa 2027- laadittaessa Lapuan kaupunginvaltuusto ottaa huomioon Lapuan kaupungin ja kylien tulevaisuussopimushankkeen tuloksia.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun ehdotuksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 57

Liitteet

1 Perusopetuksen oppilasennuste 2027-2032 (20.9.2026)
2 Lapuan alakoulut kartalla
3 Lapsivaikutusten arvioinnin täydennysraportti
4 Lapsivaikutusten arviointi - Lapuan perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2026
5 Kuulemistilaisuus 21.10.2026 Hellanmaa

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle päätettäväksi seuraavaa:

1. Hellanmaan koulun toiminta lakkautuu 1.8.2028 alkaen.
2. Hellanmaan koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Poutun koulu 1.8.2028 alkaen.
3. Hellanmaan koulun opetushenkilöstön osalta vakituiselle henkilöstölle määritellään uusi viranhoitopaikka osana vuosittaista työkiertoprosessia.
4. Kaupungin strategiaa 2027- laadittaessa Lapuan kaupunginvaltuusto ottaa huomioon Lapuan kaupungin ja kylien tulevaisuussopimushankkeen tuloksia.

Kaupunginhallitus, § 333,02.11.2026
Kaupunginvaltuusto, § 58, 16.11.2026

§ 58
Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2027

LAPDno-2026-618

Kaupunginhallitus, 02.11.2026, § 333

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Marjamäki, Talouspäällikkö, anne.marjamaki@lapua.fi

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (520/2010) mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kunta ilmoittaa tuloveroprosentin prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Jos ilmoitusta kunnallisveroprosentista ei ole tehty määräaikaan mennessä, verotuksessa voidaan noudattaa edellisen vuoden kunnallisveroprosenttia. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §).

Tuloveroprosentti ilmoitetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Lapuan kaupungin vuodelle 2026 vahvistettu tuloveroprosentti on 8,9 %.

Vuoden 2027 talousarviovalmistelu pohjautuu 8,9 %:n tuloveroprosenttiin. Kunnallisveroprosenttia koskevaa asiaa on käsitelty valtuuston talousseminaarissa 22.10.2026 osana talousarvion valmistelua.

Tilivuosi	**TP 2024**	**TP 2025**	**TA 2026**	**Tot. 31.10.26**	**TA 2027**
Kunnallisvero (1000€)	25.363	24.905	26.862	21.900	27.032
Tuloveroprosentti	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9
Efektiivinen veroaste%	6,61	6,91	6,88	-	6,92
Ansiotulotaso, muutos%	2,5	2,2	1,9	-	2,8

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2027 tuloveroprosentti pidetään ennallaan ja tuloveroprosentiksi vahvistetaan 8,9 %.

Päätös
Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen keskustelun jälkeen.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 58

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2027 tuloveroprosentti pidetään ennallaan ja tuloveroprosentiksi vahvistetaan 8,9 %.

Kaupunginhallitus, § 334,02.11.2026
Kaupunginvaltuusto, § 59, 16.11.2026

§ 59
Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2027

LAPDno-2026-619

Kaupunginhallitus, 02.11.2026, § 334

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Marjamäki, Talouspäällikkö, anne.marjamaki@lapua.fi

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001; 1291/2015) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, niin ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §).

Seuraavassa taulukossa on esitetty kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit ja Lapuan kaupungin kiinteistöveroprosentit vuodelta 2026:

Kiinteistöveroprosentit	**Vaihteluväli**	**LAPUA**
Maapohjan yleinen	1,30 - 2,00	1,30
Rakennusten yleinen	0,93 - 2,00	1,05
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,41 - 1,00	0,45
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	0,93 - 2,00	1,05
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	2,00 - 6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 2,00	0,00
Voimalaitos	0,93 - 3,10	3,10

Kiinteistöveroprosentteja on käsitelty valtuuston talousseminaarissa 22.10.2026 osana talousarvion valmistelua. Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan. Talousarviossa 2027 on kiinteistöverotuloiksi arvioitu 4,16 milj. euroa.

Ehdotus
Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto pitää kiinteistöveroprosentit ennallaan ja vahvistaa kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027 seuraavasti:

- Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- Rakennusten yleinen kiinteistövero 1,05 %

- Vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti 0,45 %
- Rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 6,00 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,05 %
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 %
- Voimalaitosten veroprosentti 3,10 %.

Päätös
Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026, § 59

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto pitää kiinteistöveroprosentit ennallaan ja vahvistaa kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027 seuraavasti:

- Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- Rakennusten yleinen kiinteistövero 1,05 %
- Vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti 0,45 %
- Rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 6,00 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,05 %
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 %
- Voimalaitosten veroprosentti 3,10 %.

§ 60
Ilmoitusasiat

§ 61
Muut asiat